

ŞEHRİN HER KÖŞESİ SANAT

İstanbul Kültür Sanat Vakfı
(İKSİV) tarafından Koç
Holding sponsorluğunda
düzenlenen 14. İstanbul Bienali,
İstanbul'un farklı mekanlarında
sanatseverlerle buluşuyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ SAĞLAMAK
İÇİN BAKIŞ AÇIMIZI DEĞİŞTİRME ZAMANI.
BU DEĞİŞİMİ ANCAK KADINLAR VE ERKEKLER
OLARAK BİR ARADA YAPABİLİRİZ.

BİRİZ. EŞİTİZ.

ulkemicin.com.tr

A C E V
ANNE ÇOCUK EĞİTİM YAKFI

TAPV
Türkiye Aile Toplum ve Politika Araştırmaları Vakfı

KOÇ KAM

UNESCO
United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Koç

ÜLKEM İÇİN!
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ
DESTEKLIYORUM

DEĞER YARATAÇAK PROJELERE BİRLİKTE İMZA ATIYORUZ

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri;

Koç Topluluğu olarak hem ekonomik alanda hem de toplumsal fayda yaratmada öncü olmayı ve önemli projelere imza atmayı sürdürüyoruz. 2006 yılından bu yana sponsorluğunu üstlendiğimiz İstanbul Bienali, kültür-sanat alanında, 9. yılını dolduran Ülkem İçin Projesi ise, kurumsal sosyal sorumluluk konusunda, bu iddiamızın en önemli örneklerinden yalnızca ikisi.

Çağdaş sanatı, özgür düşüncüyü ve farklı bakış açılarını temsil etmesi nedeniyle oldukça önemseydiğimiz İstanbul Bienali ile, Türkiye'de sanat ortamının gelişimine destek veriyoruz. Bu yıl "Tuzlu Su: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori" temasıyla şehrin 35 farklı noktasında ziyaretçileriyle buluşan Bienalde, sanatseverler, farklı düşünce biçimlerini gözlemlene ve İstanbul'un farklı mekanlarını keşfetme fırsatına sahip olacaklar.

Toplumsal kalkınma için bireysel gönüllülüğü ön plana çıkaran Ülkem İçin Projesimizin yeni dönem çalışmaları, şirketlerimizde hızla devam ediyor. Topluluğumuzun tüm başarılarında büyük payı olan ve projemizin yerel yayılımını gerçekleştirecek olan bayilerimiz de geçtiğimiz günlerde düzenlediğimiz toplantımızla birlikte çalışmalarına

başladılar. Şirketlerimizi, çalışanlarımızı ve bayilerimizi, ülkemize değer yaratacak farklı uygulamalar etrafında birleştiren projemizde, bayilerimizin verdiği destek ve katkılar projemizin başarıya ulaşmasında en kıymetli unsurlardan biri olacak.

Türkiye'nin istikrarlı büyümesini sürdürmesi için üzerimize düşeni yerine getirmeye, çalışmaya ve üretmeye devam ediyoruz. Bunun son örneği Tofaş mühendisliğinin başarısını ortaya koyan gururumuz Fiat Egea oldu. Yalnızca iç pazara katkı sağlamayı değil, ihracatı ve istihdamı da artırmayı amaçlayan örnek bir model olan Fiat Egea'yı, Tofaş Bursa fabrikalarında banttan indirdik. Bu büyük projede emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür ediyor, yeni modelimizin Topluluğumuza ve Ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

29 Ekim günü Cumhuriyetimizin 92. yıl dönümü. Cumhuriyetimizin değerlerini anlamak ve hatırlamak adına çok önemli olan bu gün vesilesiyle Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü minnet ve şükranla anıyor, tüm ulusumuzun Cumhuriyet Bayramı'nı yürekte kutluyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu
CEO

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş. Adına
Levent ÇAKIROĞLU (Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü
Deniz ENBERKER KARAKIŞ

Yayın Kurulu
Serdar TURAN
Emin GÖRGÜN

Yayınlar Direktörü
Serdar TURAN

Direktör
Emin GÖRGÜN

Editörler
Aynur ŞENOL ALTUN
Nesrin KOÇASLAN
Cenk SARIOĞLU

Art Direktör
Aziz KOCABAŞ

Fotoğraf Editörü
Şeref YILMAZ

Kapak görseli:
14. İstanbul Bienali, Adrian
Villar Rojas, Tüm Annelerin
En Güzeli, Büyüka, 2015
Fotoğraf: Sahir Uğur Eren

Bienal Fotoğrafları:
Sahir Uğur Eren, Kübra
Karaçizmeli, Fatih Küçük
İKSV'nin izniyle kullanılmıştır.

Collective

Kollektif Yayıncılık
Reklam Tasarım ve İçerik
Hizm. A.Ş.
Mat-Set Plaza
Yeşilce Mah. Emektar Sk.
No:5 Kat:4
Kağıthane İSTANBUL

Baskı ve Cilt (Matbaa)
Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164
B-4 Blok Sefaköy-
Küçükçekmece İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı ve resimler
kaynak belirtilmek suretiyle
kullanılabilir.

Bizden Haberler'e ulaşmak
şimdi çok daha kolay. iPad
uygulamamız ile dergimiz
dilediğiniz anda, dilediğiniz
yerde...

İÇİNDEKİLER

04 Gündem

Ege Denizi'ne Övgü Niteliği Taşıyan Egea
Üretime Başladı

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve B20
İstihdam Görev Gücü Koordinatör Başkanı Ali
Y. Koç: "İşsizliği Kararlılıkla Ele Almalıyız"

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M.
Koç, IFA'da Beko ve Grundig Stantlarını
Ziyaret Etti

Türkiye'nin Süpermarkaları

Türkiye'nin En İtibarlı Holdingi Koç Holding

Uğur Ekşioğlu'nun Anıları Kitap Oldu

Stevie Awards'tan Yapı Kredi'ye Dört Ödül

Divan Otel'in Ayrıcalıkları Adana'da

10 Şehrin Her Köşesinde Sanat

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)
tarafından Koç Holding sponsorluğunda
düzenlenen 14. İstanbul Bienali, 5 Eylül'de
kapılarını sanatseverlere açtı.
2007 yılından bu yana Koç Holding'in
sponsorluğunda gerçekleşen Türkiye'deki
en büyük çağdaş sanat platformu ve
dünyanın en önemli 4 bienalinden biri
olan İstanbul Bienali'ni 1 Kasım'a kadar
ziyaret edebilirsiniz.

18 Dünyanın “Fabrikası” Çin’in Büyük Dönüşümü Başladı

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi Çin için bugüne dek bildiklerinizi unutmanın vakti geldi, çünkü bu dev ülke “yeni bir hikaye” için düşmeye bastı. Kendi liderlerinin deyimiyle ülke için “yeni normal” dönemi başlıyor. Peki, yeni düzen bu devasa ekonomiyi gerçekten dönüştürebilecek mi?

18

22 “Avrupa Birliği Türkiye İçin Vazgeçilmezdir”

İktisadi Kalkınma Vakfı Başkanı Ayhan Zeytinoglu, Türkiye için Avrupa Birliği hedefinin vazgeçilmez olduğunu belirterek, “Bu ay içinde yayınlanacak İlerleme Raporu’nda son dönemde yaşanan sıkıntılar dile gelecektir” dedi. Zeytinoglu raporda daha net mesajlar verilmesi durumunda daha yönlendirici olacağını dile getirdi.

26 Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Desteklerken En Büyük Gücümüz Yine Bayilerimiz

Koç Holding’in 2006 yılında başlattığı ‘Ülkem İçin’ Projesi’nin yeni teması “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum.” Her zaman olduğu gibi bu yeni projede de en büyük destekçimiz Anadolu’nun dört bir yanındaki büyük gücümüz bayilerimiz...

26

32 Tasarım Odaklı Düşünme Rüştünü İspat Ediyor

Bir zamanlar sadece ürün tasarımıyla kullanılan yaklaşım, kurumsal kültüre ilham veriyor.

32

44 Ayla Algan “Tiyatro Kolektif Bir Sanattır”

“Yaratıcı olduğun anda ölüm korkusunu yeniyorsun” diyor Ayla Algan ve sanat yapma nedenini buna bağlıyor: “Sanatla Ölümsüz oluyorsun, çünkü bir şey yaratıyorsun. Edison’un ampülü bulması ya da göreceliği getiren Einstein gibi. Bulduğun şeyler de kalıcı ve daha önce hiç yapılmamış olduğu için hakikaten kendini ölümsüz hissediyorsun.”

44

Tofaş'ın Tarihi Yatırımı Egea'nın Üretimi Başladı

DOĞU İLE BATI ARASINDA SEMBOLİK BİR KÖPRÜ GÖREVİ GÖREN EGE DENİZİ'NE ATIFTA BULUNAN EGEA PROJESİ'NİN İLK MODELİ, FIAT EGEA SEDAN TOFAŞ'IN BURSA FABRİKASI'NDA ÜRETİME BAŞLADI. TÜRK MÜHENDİSLİĞİNİN BAŞARISINI KÜRESEL ÖLÇEKTE ORTAYA KOYAN BU YENİ YATIRIM, TOFAŞ'IN DOBLO'NUN YENİLENMESİ İLE BAŞLAYAN YATIRIMLARININ DEVAMI NİTELİĞİNDE...

Fiat Chrysler Automobiles'in dünya çapında önemli stratejik üretim ve Ar-Ge merkezlerinden biri olan Tofaş'ın ürün geliştirme sürecinde aktif rol aldığı Egea Projesi'nin ilk modeli olan sedan karoserli Fiat Egea'nın üretimi Bursa'da düzenlenen törenle başladı. Fiat Egea'nın üretim başlangıç törenine Koç Holding ve Tofaş Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Temel Atay, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Koç Holding Otomotiv Grup Başkanı Cenk Çimen; Tofaş CEO'su Cengiz Erolu ile FCA EMEA Üretim Başkanı Alfredo Leggero ve Tofaş üst düzey yönetimi ile çalışanları katıldı.

KOÇ HOLDİNG VE TOFAŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MUSTAFA V. KOÇ:
"YATIRIMLARIMIZA HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYORUZ"

Üretimde 44. yılını kutlayan Tofaş'ın Fiat Egea üretim başlangıç töreninde konuşan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, "Yaklaşık bir yıl önce, yine burada Doblo modelimizin Amerika'ya ihracatı vesilesiyle toplanmıştık. Doblo'nun yenilenmesi ile başlayan yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Türkiye'nin istikrarlı büyümesi için kalıcı sanayi projelerine ihtiyacı var. Sanayi yatırımlarının artması ve bu alandaki adımların çok

boyutlu düşünülerek atılması büyük önem taşıyor. Sanayi projelerinin iç pazarın yanı sıra ihracata yönelik olarak geliştirilmesi bunlarla birlikte ilave istihdam da yaratması gerekiyor. Bugün de bu modele örnek niteliğinde olan, Türkiye'nin en büyük sanayi yatırımlarından biri için buradayız. Ortağımız FCA ile birlikte geliştirdiğimiz Egea projesinin ilk modelinin üretimini birlikte başlatacağız." dedi.

MUSTAFA V. KOÇ:
"EGEA AKILLI BİR PROJEDİR!"

"Fiat Egea'yı 'akıllı bir proje' olarak değerlendiriyorum" diyen Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, "Akıllı, çünkü çok sayıda araştırma yapılarak,

Koç Holding ve Tofaş Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, Egea'nın üretime başlangıç törenini Koç Holding, Fiat Chrysler Automobiles (FCA), Tofaş üst yönetimi ve Tofaş çalışanlarıyla birlikte gerçekleştirdi.

Türkiye'nin beklentilerine uygun ve geniş kitlelerin ulaşabileceği bir otomobil olarak geliştirildi. İç pazarın yanı sıra dünya müşterisine de hitap ediyor. Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da 40 ülkeye ihraç edilecek. Aynı platformda sedan dışında hatchback ve station wagon olmak üzere, büyük oranını ihraç edeceğimiz iki ayrı araç daha üretilcek. Bu da projemizi akıllı kılan bir diğer unsurdur. Türkiye'den dünyaya açılan bu çaptaki ilk binek araç projesi Egea'nın her anlamda çok başarılı olacağına inanıyorum" diye konuştu.

CENGİZ EROLDU: "EGEA PROJESİ, TOFAŞ'IN YARIM ASIRLIK TECRÜBESİNİN ESERİDİR"

Yarım asıra yakın zamandır Türkiye'ye değer kattıklarını ve Fiat Egea'nın üretimine başlıyor olmalarının yeni bir dönüm noktası olduğunu vurgulayan Tofaş CEO'su Cengiz Erol, "Egea Projesi, yarım asırlık üretim deneyimimi-

zin üzerine inşa edilmiş bir eser oldu. Bu sürece uzun yıllardır hazırlanıyorduk. 90'lı yıllardan itibaren Ar-Ge'ye yapılan yatırımlar, Tofaş'ı FCA'nın EMEA Bölgesi'ndeki 2. büyük Ar-Ge merkezi konumuna getirdi. Otomo-

tivin ana vatanı kabul edilen ülkelere araç geliştirip üreten bir oyuncu olduk. Egea, başından sonuna, Tofaş imzasını taşıyan bir proje olarak şirket tarihimizde ve otomotiv sanayiinde şimdiden özel bir yere sahip oldu" dedi.

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve B20 İstihdam Görev Gücü Koordinatör Başkanı Ali Y. Koç: “İşsizliği Kararlılıkla Ele Almalıyız”

B20 TÜRKİYE KONFERANSI'NIN İKİNCİ GÜNÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN “İSTİHDAM TRENDLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME” OTURUMUNDA KONUŞAN KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE B20 İSTİHDAM GÖREV GÜCÜ KOORDİNATÖR BAŞKANI ALI Y. KOÇ, G20'NİN 21. YÜZYILIN SORUNLARINI ELE ALAN EN ETKİLİ PLATFORMLARDAN BİRİ OLDUĞUNU İFADE ETTİ.

B20 İstihdam Görev Gücü olarak, yatırımı ve büyümeyi daha fazla istihdamın yaratılabileceği seviyelere taşımak için nelere ihtiyaç duyulduğunun tespiti üzerine çalıştık.

B20 Türkiye Konferansı'nın ikinci gününde gerçekleştirdiği konuşmasına gazetelerde kalpleri derinden etkileyen kötü haberler gördüğümüzü dile getirerek başlayan Ali Y. Koç, “Belki umudumuzu yitiriyoruz ama daha az umutlu olma lüksümüz yok. Aksine daha çalışkan ve azimli olmamız gerekiyor. Lehman Brothers'ın iflasının üzerinden 7 yıl geçmiş olmasına rağmen neredeyse yeniden aynı noktaya döndüğümüzü görmek üzücü” diye konuştu.

Ali Y. Koç, merkez bankalarının ve hükümetlerin gösterdiği yoğun gayretlere rağmen, finans piyasalarının hala hassas, ekonomik büyümenin cansız ve milyonlarca insanın işsiz olduğunu vurguladı. İstihdam piyasasının dışında kalan kitlelere dikkat çeken Ali Y. Koç, “Aslında bizim yakıtımız umut. Aksi halde hayatta kalamayız. İstihdam çok önemli. Bu umudu canlı tutmak mecburiyetindeyiz” ifadelerini kullandı.

“KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER, HEDEFE ULAŞMANIN ÇOK DAHA ZOR OLACAĞINI GÖSTERİYOR”

Ali Y. Koç, dünya ekonomisindeki söz konusu problemleri çözmek üzere G20 liderlerinin geçen yıl Brisbane'de G20 ülkelerinin milli gelirini 2018'e kadar yüzde 2 daha artırmayı taahhüt ettiklerini anımsatarak, şöyle konuştu: “2015 yılı başından beri gerçekleşen küresel ekonomik gelişmeler bu hedefe ulaşmanın düşünüldüğünden çok daha zor olacağını gösteriyor. Bu yüzden,

B20 İstihdam Görev Gücü olarak, yatırımı ve büyümeyi daha fazla istihdamın yaratılabileceği seviyelere taşımak için başka nelere ihtiyaç duyulduğunun tespiti üzerine çalıştık. ‘Büyümeyi ve istihdamı nasıl artırabiliriz, daha fazla nasıl istihdam yaratabiliriz?’ konusuna odaklandık. Biz bunu yalnızca iş dünyası olarak ele almak istemedik. İşçi temsilcileri de bu konuya katılsın istedik. Hepimiz aynı yolun yolcusuyuz. Birlikte düşünmek zorundayız.”

Ali Y. Koç, çalışmalarının sonucunda G20 hükümet liderlerine hitaben bir ortak deklarasyon imzalanmasına karar verdiklerini anlatarak, “B20 ve L20 temsilcileri olarak bu deklarasyonda G20 hükümetlerini istihdamın güçlendirilmesi, büyümenin canlandırılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için G20'nin değişimi tetikleme ve küresel politika koordinatörü olma yolunda sahip olduğu tüm potansiyelini ortaya koymaya davet ettik. Bu yönde beş konu üzerine vurgu yaptık. Bu öneri başlıklarımız; genç işsizliğin kararlılıkla ele alınması, istihdamı teşvik eden makro-ekonomik politikaların izlenmesi, 2014 Brisbane Zirvesi'nde alınan, istihdamda cinsiyet farkını yüzde 25 azaltma hedefinin gerçekleştirilmesi, kayıtlı ekonominin özendirilmesi ve ILO 2015 Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kayıt dışı ekonomiyle mücadelede yeni önerinin benimsenmesi oldu. Ayrıca bu dört maddeye ek olarak ekonomik ve sosyal politikaların şekillenmesinde işveren ve işçi kuruluşlarının kilit rol oynamasını sağlamak da altını çizdiğimiz noktalardan biri oldu. “ şeklinde konuştu.

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, IFA'da Beko ve Grundig Stantlarını Ziyaret Etti

ARÇELİK, İKİ BÜYÜK GLOBAL MARKASIYLA KATILDIĞI IFA'DA, KOÇ HOLDİNG ŞEREF BAŞKANI RAHMI M. KOÇ'U AĞIRLADI. BEKO VE GRUNDIG STANTLARINI İNCELEYEN RAHMI M. KOÇ, KENDİ TEKNOLOJİSİNİ ÜRETEN ARÇELİK'İ KOÇ HOLDİNG'İN DÜNYAYA AÇILAN KAPISI OLARAK NİTELENDİRDİ.

60. yıl dönümünü kutlayan Arçelik, global başarılarla sahip Beko ve Grundig markalarıyla bir kez daha dünyanın önde gelen tüketici elektroniği fuarı IFA'ya katıldı. Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Beko ve Grundig markalarını kurumsal müşterilerle ve teknoloji tutkunlarıyla buluşturan Arçelik'in stantlarını yerinde ziyaret etti.

Toplam alanları 6 bin 200 metrekare olan Beko ve Grundig stantlarında geleceğin teknolojileriyle ilgili bilgiler alan Rahmi M. Koç'a; Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Arçelik Genel Müdürü Hakan Bulgurlu, Arçelik, Beko ve Grundig üst düzey yöneticileri eşlik etti.

IFA'nın toplamda üçüncü büyük alanını oluşturan Beko ve Grundig stantlarındaki etkinlikleri de inceleyen Rahmi M. Koç, yeni pazarlara sunulacak farklı özelliklere sahip ürünler konusunda da bilgi alırken, özellikle Amerika pazarı için üretilen ürünleri çok etkileyici bulduğunu ifade etti.

Büyüklik ve ürün çeşitliliği açısından IFA Fuarı'nın 'etkileyici' olduğunu belirten Rahmi M. Koç, tüketici elektroniği ve beyaz eşya sektörünün müthiş bir gelişme gösterdiğine, yazılımın ev teknolojilerinin kaçınılmaz bir parçası haline geldiğine dair görüşlerini paylaştı.

Sektördeki yoğun rekabet ve konsolidasyonun devam ettiğine dikkat çeken Rahmi M. Koç, Arçelik'in varlığını güçlendirmek için yaptığı yatırımlara, Ar-Ge faaliyetlerine ve ölçeğine bakıldığında stratejisini önemli ve yerinde bulunduğunu ifade etti.

Fuarda Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç'a; Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Arçelik Genel Müdürü Hakan Bulgurlu ve Arçelik üst yönetimi eşlik etti.

Rahmi M. Koç: "Arçelik varlığını güçlendirmek için yatırımlarını sürdürüyor."

Arçelik'in markalarıyla dünyadaki rekabet ile yarıştığını ve bazı alanlarda rekabetin de önüne geçtiğini belirten Rahmi M. Koç, yeni projeler de göz önüne alındığında memnuniyetinin daha da arttığını dile getirdi.

Yabancı sermayesi olmaksızın, kendi teknolojisini üreten Arçelik'i, dünyaya açılmış kapımız olarak nitelendiren Rahmi M. Koç, katkılarından ötürü tüm çalışanları tebrik ettiğini de özellikle vurguladı.

KOÇ HOLDİNG

Türkiye'nin Süpermarkaları

KOÇ TOPLULUĞU MARKALARINDAN AMERİKAN HASTANESİ, OPET, SETUR VE YAPI KREDİ TÜRKİYE'NİN SÜPERMARKALARI ARASINDA YER ALDI.

Superbrands tarafından gerçekleştirilen ödül töreni ile Türkiye'nin Süpermarkalarına ödülleri verildi. Törende Koç Topluluğu bünyesinde bulunan Amerikan Hastanesi, Opet, Setur ve Yapı Kredi, Türkiye'nin Süper Markası ödülleri aldı.

Konuyla ilgili açıklama yapan Setur Genel Müdürü Üstün Özbey bir kez daha "süpermarka"lar içinde tek turizm markası olarak yer almanın gururunu yaşadıklarını ifade etti. Üstün: "Setur olarak bu yıl 50'nci yılımızı kutluyoruz. Bugün 'süpermarkalar' içinde yer alan tek turizm acentesi olmamız,

50 yıllık tecrübemizin bir sonucudur. Önümüzdeki dönemde de daha nice başarılarla imza atarak sektördeki lider konumumuzu koruyarak, kılavuz olmayı sürdüreceğiz." dedi.

"Türkiye'nin Süper Markaları" listesine giren tek akaryakıt şirketi olarak Opet'in Genel Müdür Yardımcısı Tımuçin Güler de, müşteri memnuniyeti konusunda 9 yıldır liderliğini sürdüren OPET'in, aynı zamanda sosyal sorumluluk anlayışı ile sektörün fark yaratan markası olduğunu söyledi. Güler, tüm bu ödüllerin müşterilerine daha da iyi hizmet sunmak ve kendi çizgilerini daha da yukarıya taşımak anlamında kendilerine yeni sorumluluklar yüklediğini aktararak, "OPET olarak kusursuza yolculuğumuza devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin En İtibarlı Holdingi Koç Holding

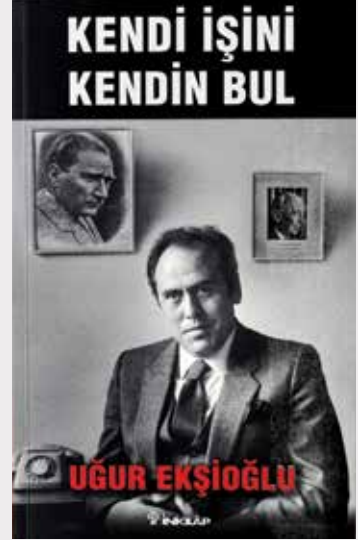
KOÇ HOLDİNG 2011 YILINDAN BU YANA DÜZENLENEN TÜRKİYE İTİBAR ENDEKSİ (TİE) ARAŞTIRMASI'NDA TÜRKİYE'NİN EN İTİBARLI HOLDİNG'İ SEÇİLDİ.

İtibar Atölyesi tarafından 2011 yılından bu yana düzenlenen, Türkiye İtibar Endeksi (TİE) araştırması 2014 yılı sonuçları açıklandı. Araştırmaya yanıt veren katılımcılara göre; holdingler kategorisinde Koç Holding Türkiye'nin en itibarlı şirketi seçildi. Koç Topluluğu şirketlerinden Arçelik de beyaz eşya kategorisinde en itibarlı şirket seçildi.

İtibar Atölyesi tarafından 2011 yılından bu yana Türkiye İtibar Endeksi (TİE) adıyla gerçekleştirilen araştırma, 2014

yılında elektronik ortamda yapıldı. TİE'ye yanıt veren katılımcıların yüzde 64'ünü erkek, yüzde 36'sını da kadınlar oluşturdu. Elektronik posta, web duyuruları ve sosyal medya kanalı ile yurt çapında yaklaşık 1 milyon 200 bin internet kullanıcısına ulaştırılan TİE'ye tüm yanıt verenlerin yaş ortalaması ise 40 olarak ortaya çıktı. Yine TİE'ye yanıt veren katılımcıların yüzde 63'ü üniversite ve üstü eğitim düzeyine sahip ve yüzde 69'u 4 bin TL ve üzeri gelir düzeyine sahip kişilerden oluşuyor.

ANMA

Uğur Ekşioğlu'nun Anıları Kitap Oldu

GEÇEN YIL 4 ARALIK'TA KAYBETTİĞİMİZ EMEKLİ YÖNETİCİLERİMİZDEN UĞUR EKŞİOĞLU'NUN ANILARI "KENDİ İŞİNİ KENDİN BUL" ADIYLA YAYINLANDI.

Koç Topluluğu'na uzun yıllar emek veren ve son olarak İcra Kurulu Başkan Vekilliği görevini başarıyla yürütmüş olan emekli yöneticilerimizden Uğur Ekşioğlu'nun anıları, "Kendi İşini Kendin Bul" adıyla kitaplaştı.

Geçen yıl 4 Aralık'ta kaybettiğimiz Ekşioğlu'nun anıları, İnkılap Kitabevi tarafından yayınlandı. Önsözünü Uğur Ekşioğlu'nun oğlu Can Ekşioğlu'nun yazdığı kitap, sadece çalıştığı kuruma değil, ülkesine de katma değer sağlamış duayen bir işadamaı olarak hem bugün kendisini iş hayatına hazırlayan gençler hem de yöneticiler için bir rehber niteliğindedir. Öte yandan kitaptan elde edilen gelirler, Uğur Ekşioğlu'nun ailesi tarafından başarılı ve maddi desteğe ihtiyacı olan Türk gençlerine eğitim olanağı sağlamak üzere bağışlanıyor.

Stevie Awards'tan Yapı Kredi'ye Dört Ödül

YAPI KREDİ'NİN MOBİL BANKACILIK UYGULAMASI VE WEB SİTESİ, DÜNYANIN EN SAYGIN İŞ DÜNYASI ÖDÜL ORGANİZASYONLARINDAN STEVIE INTERNATIONAL BUSINESS AWARDS TARAFINDAN ÖDÜLE LAYIK GÖRÜLDÜ.

60 ülkeden 3.700 adayın değerlendirildiği Stevie International Business Awards'da Mobil Uygulamalar ve Web Sitesi kategorilerinde bankacılık dalında iki Altın Stevie ödülünü alan tek banka Yapı Kredi oldu. Türkiye'de Google Arama teknolojisini kullanan ilk ve tek banka web sitesi olan ve bu özelliğiyle Google tarafından "örnek uygulama" seçilen "yapikredi.com.tr" ise yenilediği günden bu yana da 8 kez uluslararası platformlarda ödüllendirildi.

Türkiye'de ilk kez bilgisayarla işlem yapan, ilk online uygulamayı başlatan ve ilk telefon bankacılığı işlemini gerçekleştiren Yapı Kredi'nin bankacılıkta dijital dönüşüme öncülük ettiğini belirten Yapı Kredi Alternatif Dağıtım Kanalları

Genel Müdür Yardımcısı Yakup Doğan, "Yapı Kredi olarak yenilikçi ve müşteri odaklı yaklaşımımız sayesinde müşterilerimizin hayatlarını kolaylaştırmak için internet ve mobil platformlarımızı geliştirmeye devam ediyor, bu alanda sektörde pek çok ilke imza atıyoruz. Dijital bankacılık alanında ilk ve öncü banka olma misyonumuz doğrultusunda dijital kanallarımızı müşterilerimizin bankacılık işlemlerini rahat ve hızlı bir şekilde yapabilmeleri için sürekli geliştirip ihtiyaca göre yeni özellikler ekliyoruz" dedi. Yapı Kredi'nin, yenilikçi ürün ve uygulamalarla fark yaratmayı sürdüreceğini belirten Doğan, "Aldığımız bu uluslararası saygın ödüller de dijital bankacılıkta öncü rolümüzün teyidi niteliğinde" diye konuştu.

Divan Otel'in Ayrıcalıkları Adana'da

TÜRKİYE'NİN OTELCİLİK EKOLÜ DİVAN GRUBU, AKDENİZ BÖLGESİ'NDEKİ YENİ OTELİNİ 1 EYLÜL TARİHİNDE ADANA'DA HİZMETE AÇTI.

Divan Grubu, yurt içi ve yurtdışındaki büyümesine hız kesmeden devam ediyor. Ülke ekonomisine yön veren şehirlerin başında gelen Adana'ya yeni bir dinamizm getiren Divan Adana'da, ikisi Grand Süit olmak üzere toplam 180 oda bulunuyor. Hem iş seyahatleri hem de tatil amaçlı konaklamalar için tasarlanan otel, misafirlerine benzersiz bir konaklama deneyimi sunuyor.

Divan Adana, şehrin modern yüzüyle uyum sağlayan görkemli mimarisi ve şık dekorasyonu ile beğeni topluyor. Otelde, Divan'a özgü tatların sunulduğu Divan Pub ve pastane lezzetlerinin yer aldığı Divan Patisserie bulunuyor. Ayrıca, nefis manzaralı The Roof Bar,

iş yemeklerine ve dost sohbetlerine ev sahipliği yapıyor. Misafirler için her türlü konforun düşünüldüğü Divan Adana'da, tam donanımlı bir Spa ve Fitness Merkezi hizmet veriyor. İş toplantıları için otel-de, farklı büyüklüklerde 6 adet toplantı odası yer alıyor. Teknolojinin en üst olanaklarıyla donatılmış bu salonlar, konforlu bir çalışma ortamı sunuyor. Otelde ayrıca özel organizasyonlar için de 555 m²'lik bir balo salonu bulunuyor.

Adana Havalimanı'na yalnızca 4 kilometrelik bir mesafede yer alan Divan Adana, odalarının konforu, benzersiz lezzetleri, hizmet kalitesi ve sunduğu ayrıcalıklarla Adana'ya üstün hizmet kalitesini getiriyor.

ŞEHRİN HER KÖŞESİNDE SANAT

İSTANBUL KÜLTÜR SANAT VAKFI (İKSİV) TARAFINDAN KOÇ HOLDİNG SPONSORLUĞUNDA DÜZENLENEN 14. İSTANBUL BİENALİ, 5 EYLÜL'DE KAPILARINI SANATSEVERLERE AÇTI. 2007 YILINDAN BU YANA KOÇ HOLDİNG'İN SPONSORLUĞUNDA GERÇEKLEŞEN TÜRKİYE'DEKİ EN BÜYÜK ÇAĞDAŞ SANAT PLATFORMU VE DÜNYANIN EN ÖNEMLİ 4 BİENALİNDEN BİRİ OLAN İSTANBUL BİENALİ'Nİ 1 KASIM'A KADAR ÜCRETSİZ OLARAK ZİYARET EDEBİLİRSİNİZ.

Adrian Villar Rojas, Tüm
Annelerin En Güzeli,
Büyükada, 2015
Fotoğraf: Kübra Karaçizmeli

Koç Holding
Yönetim
Kurulu Başkanı
Mustafa V. Koç
ve Koç Holding
Kurumsal
İletişim ve Dış
İlişkiler Direktörü
Oya Ünlü Kızıl,
İKSV Genel
Müdürü Görgün
Taner ile birlikte
14. İstanbul
Bienali
mekânlarından
ARTER'i ziyaret
etti.

İKSV tarafından gerçekleştirilen İstanbul Bienali bu yıl, 'TUZLU SU: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori' başlığıyla sanatseverlerle buluşmaya başladı. Bienal'in Şekillendiricisi Carolyn Christov-Bakargiev'in "Çizginin nereye çekileceğini, nerede geri çekileceğini, nerede yaklaşıp nerede uzaklaşacağını araştırıyor. Bunu, açık denizlerde, düz yüzeyler üzerinde parmak uçlarımızda yaptığı gibi, sualtının derinliklerinde, kat kat şifrelemeler açılmadan önce de yapıyor." sözleriyle özetlediği Bienal, bu yıl her zamankinden farklı olarak, İstanbul'un pek çok farklı mekânında özellikle de deniz kıyısında şekilleniyor. Sergiler, Boğaz hattı boyunca, Karadeniz'den Marmara Denizi'ne ve şehrin iki yakasında 30'un üzerinde farklı mekânda gezilebilecek. Neredeyse İstanbul'un tüm noktalarına yayılacak olan Bienal sergilerine, Büyükdade'daki Splendid Palas ve Troçki Evi, Şişli'deki yeni Hrant Dink Vakfı binası, ARTER, İstanbul Modern, Masumiyet Müzesi, SALT Galata ve Depo gibi mekanlarda yer verilecek.

İSTANBUL'UN KÜLTÜR SANAT İKLİMİNE BÜYÜK DESTEK KOÇ HOLDİNG'TEN

Çağdaş Sanatı, özgür düşüncüyü ve farklı bakış açılarını temsil etmesi

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, İstanbul Bienali'nin dünyanın en prestijli çağdaş sanat etkinlikleri arasında gösterilen bir organizasyona dönüşmesinden memnuniyet duyduklarını vurguladı.

nedeniyle oldukça önemseyen Koç Holding, Türkiye'de sanat ortamının gelişimine destek vermeyi sürdürürken, geniş kitleleri çağdaş sanat ile buluşturmaya devam ediyor. Koç Holding, bu paralelde 2007 yılından bu yana sürdürdüğü Bienal sponsorluğunu, 100. kuruluş yılı olan 2026'ya kadar uzatma kararı aldı. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, İstanbul Bienali'nin her geçen yıl daha fazla merakla beklenen ve dünyanın en prestijli çağdaş sanat etkinlikleri arasında gösterilen bir organizasyona dönüşmesinden memnuniyet duyduklarını vurguladı. Bienalin özü itibarıyla farklılıkların ve farklı düşüncelerin yan yana sergilenebildiği bir platform olduğuna

dikkat çeken Mustafa V. Koç, "Bienal, sadece sanatsal üretimi görebildiğiniz bir pencere açmıyor. O pencereden önyargısız bakmaya cesaret eden toplumlara demokrasiyi içselleştirme ve farklı düşünce biçimlerine açık olma fırsatı da sunuyor. Bienal çok farklı toplumsal sorunları sanatın diliyle kitleler ile buluştururken, farklı fikirleri sorgulamaya ve düşünmeye de itiyor" dedi.

Toplumu dönüştürmenin en önemli unsurunun kültür ve sanat olduğuna vurgu yapan Mustafa V. Koç, "Sanat, toplumsal gelişmişliğin en temel göstergelerinden biri. Koç Holding olarak ekonomik ve toplumsal gelişimin bir arada gerçekleşebilmesi için tüm kaynaklarımızı seferber ediyor, kültür sanata verilen desteği önceliklerimiz arasında tutmayı bir sorumluluk olarak görüyoruz" diye konuştu.

MUSTAFA V. KOÇ: "İSTANBUL BİENALİ'NE OLAN İLGİ, FARKLI OLANA SAYGI DUYMA EĞİLİMİNİN DE BİR GÖSTERGESİ"

Bu yıl Bienal'in çoklu mekânlarda gerçekleştiğine, tüm Boğaz hattına yayılarak, İstanbul'un iki yakasında ziyaretçilerini ağırladığına dikkat çeken Mustafa V. Koç, Koç Holding'in bir 10 yıl daha sürecek olan Bienal sponsorluğuna ilişkin "Ne mutlu ki, ikinci bir 10 yıl imza atıyoruz. Her alanda olduğu gibi sponsorluklarımızda da uzun vadeli düşünüyor, yan yana olduğumuz projelerin bir paydaşı olduğumuzu hissederek hareket ediyoruz. Koç Topluluğu Şirketleri de İstanbul Bienali'nin farklı projelerine destek oluyor, bundan da son derece memnunuz. İstanbul Bienali'nin bizim de destekçisi olduğumuz 10 yılda aldığı yolun, bu denli ilgi görmesinin, Türkiye'de yeniliklere ve değişime olan ilginin ve farklı olana saygı duyma eğiliminin de bir göstergesi olduğu inancındayım" dedi.

Her geçen yıl ziyaretçi sayısını artırarak, diğer bienaller arasında da öne çıkan İstanbul Bienali'ne dair detayları Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, İKSV Genel Müdürü Görgün Taner ve İstanbul Bienali Şekillendiricisi Carolyn Christov-Bakargiev'den dinledik.

**KOÇ HOLDİNG KURUMSAL İLETİŞİM VE DIŞ İLİŞKİLER DİREKTÖRÜ
OYA ÜNLÜ KIZIL**

“Sponsorluk Çalışmalarımızda Dalga Etkisi Yaratabilecek Projeleri Tercih Ediyoruz”

Türkiye’de özel sektör kuruluşlarının çağdaş sanata katkı sağlamasını çok anlamlı bulduğunu söyleyen Oya Ünlü Kızıl, bu katkıların Türkiye’de çağdaş sanatın kitlelerle buluşması için atılan önemli adımlar olduğunun altını çiziyor.

Koç Holding gibi büyük grupların verdiği desteklerle, Türkiye’de çağdaş sanata yönelik nasıl bir yol kat edildiğini düşünüyorsunuz?

Her şeyden önce özel sektör kuruluşlarının kültür sanat alanına yönelik her geçen gün artan katkılarının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çağdaş sanat alanında ise Türkiye’nin önde gelen sanayi kuruluşlarının temellerini atan ailelerin kurdukları özel müzeler, Türkiye’de bu alandaki yolculuğa anlamlı bir katkıda bulunmaktadır. Türkiye’nin giderek küresel dünyayla bütünleşmesi, bilgi teknolojileri sayesinde dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden, genç, dinamik bir neslin yetişmesi de çağdaş sanatın Türkiye’deki gelişimini destekleyen unsurlar arasında sayılabilir. Koç Topluluğu olarak 2007’den bu yana ana sponsorluğunu üstlendiğimiz İstanbul Bienal’i deneyimimiz bile, çağdaş sanatın kitlelerle buluşması için atılan bu adımların ne kadar etkili olduğunu ortaya koyuyor. Biz İstanbul Bienal’i sponsorluğuna başlamadan önce yani 2005 yılında izleyici sayısı 50.000 civarındaydı. 2013 yılında Bienal’in Koç Holding desteğiyle ücretsiz olmasıyla bu rakam 350 bine yükseldi. Bienal izleyici sayısının bu yıl 500 bine ulaşmasını hedefliyoruz. Önümüzdeki 10 yıl boyunca devam edecek sponsorluğumuz ile de rakamın çok daha ileriye taşınacağını tahmin ediyoruz. Sadece bu veri bile, gösterilen ilginin açık kanıtı. Bunun yanı sıra, bu gelişimin sadece niceliksel değil, niteliksel olduğunu da görüyoruz. Türkiye’de çağdaş sanata bakış açısı, giderek sanatın özü olan “özgürlük, yaratıcılık, farklılık” gibi kavramları içselleştirecek şekilde evriliyor. Çağdaş sanatın en önemli özelliği olan, farklı oları sunma iddiasının da toplumda karşılık bulduğunu gözlemlemek mutluluk verici. Yine Bienal’den örnek verecek olursak; bundan 10 yıl önce Bienal’deki eserlerle ilgili tartışmaların hedefine konduğumuz zamanlar yaşandı. Biz

Bienal sponsoru olarak hiçbir zaman içeriğine müdahil olmadık ve olmayacağız. İlk zamanlarda bunu açıklama ihtiyacı hissediyorduk. Bugün geldiğimiz noktada artık bu tartışmaların ötesine geçip, bienal ve çağdaş sanatı konuşuyor olmamız alınan yolun açık bir göstergesi.

Dünyada özellikle Avrupa’daki kültür-sanat etkinliklerine baktığınızda İstanbul Bienal’i’nin katkısıyla bugün İstanbul’un geldiği noktayı nasıl yorumluyorsunuz? Sizce bu sponsorluk, İstanbul’un kültür-sanat hayatının sürdürülebilirliği için nasıl bir önem teşkil ediyor?

Biz Koç Topluluğu olarak sponsorluk çalışmalarımızda dalga etkisi yaratabilecek, çoklu fayda sağlayabilecek işleri tercih ediyoruz. Bienal sponsorluğu bu açıdan, bizim bakış açımıza çok uygun bir tercih. Zira bienaller, bulundukları her ülkenin, her şehrin marka değerine katkıda bulunuyor; şehirleri birer kültürel geçiş noktası haline getiriyorlar. Bu açıdan bakıldığında, bienalin İstanbul’a katkısı çok net. Şu anda İstanbul Bienal’i, Venedik, Sydney ve Sao Paolo ile birlikte en çok ilgi gören dört büyük bienalden biri olarak biliniyor. İstanbul yüzyıllardır kültürlerin buluştuğu ortak nokta. Bienal iki yılda bir, İstanbul’un bu yönünü öne çıkarıyor. Dünyanın her yerinden sanatçı ve sanatsever İstanbul’a akın ediyor. Bir ülkenin, bir şehrin tanıtımı için bundan daha büyük bir fırsat olabilir mi? Böyle bakınca, biz de Koç Topluluğu olarak bu sponsorluk aracılığıyla, bu tanıtıma ivme kazandırıyor ve doğrudan katkıda bulunuyoruz. Bu yıl bildiğiniz üzere bienal çoklu mekanlarda gerçekleşiyor. Tüm Boğaz hattına yayılarak, İstanbul’un iki yakasında ziyaretçilerini ağırlıyor. Şehre dalga dalga yayılıyor. Bienal artık İstanbul’un kültür yaşamının ayrılmaz bir parçası. Dünyanın her yerinden ziyaretçi çekiyor, sanatseverlerin ajandasındaki yerini

çok önceden alıyor. Bu durumdan son derece memnunuz. İstanbul’un adının tüm güzel özelliklerinin yanı sıra çağdaş sanatla da anılmasında katkımız olmasından büyük mutluluk duyuyoruz.

Sponsorluk ve destek çalışmalarınızın Koç markasına katkısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çalışmalarımızla sürdürülebilir etkiler yaratmak için destek verdiğimiz projelerin uzun soluklu olmalarına, toplumsal anlamda fayda üretmelerine ve kalıcı yarar sağlamalarına özen gösteriyoruz. Model alınabilecek projeler yaratarak özel sektöre ilham vermek, proje yaratım sürecindeki önceliğimiz. Bu hem marka ve KSS projelerimiz hem de sponsorluklarımız için geçerli. Toplumda karşılık bulan, sahici, dokunduğunuz alanlarda değişim yaratan projelerin her zaman kalıcı ve farklılaştırıcı olduğuna inanıyoruz. Hem kısa hem de uzun vadede fark yaratacağına, sosyal ve ekonomik katma değer sağlayacağına inandığımız sponsorluk projeleriyle anılmayı tercih ediyoruz. Sponsorluk projelerimizde uzun soluklu beraberlikler sağlayabileceğimiz partnerlerle işbirliği içinde olmaya özen gösteriyoruz. Koç markasını doğru projelerin imzası olarak kullanmanın önemini biliyor ve kurumsal değerlerimizle örtüşen ve gücümüzün getirdiği sorumluluğu sahiplenen sponsorluk projelerinde yer alıyoruz. Bienal de bu prensip ve yaklaşımlarımızla bire bir örtüşen bir yapı; bu nedenledir ki 2007’de başlayan ve 2016’da sona ermesi planlanan İstanbul Bienal’i sponsorluğumuzu Koç Holding’in 100. kuruluş yılı olan 2026’ya kadar uzatma kararı aldık. Tüm paydaşlarca köklü, sağlam ve itibarlı olarak tanınan Koç markamızın, son yıllarda başta genç hedef kitle olmak üzere toplum genelinde çağdaş, dinamik ve sorgulayıcı fikirleri destekleyen bir kurum olarak da algılanmasından memnuniyet duyuyoruz.

Kültür sanatın toplumları dönüştürücü etkisini düşündüğümüzde, İstanbul Bienali'nin Türkiye'nin kültür iklimine katkısını nasıl yorumluyorsunuz?

İstanbul Bienali, uluslararası izleyici katılımının en yüksek olduğu etkinliklerimizden biri. Ön izleme günlerinde yurt dışından ve yurt içinden 5 bine yakın konuk takip etti.

Zeyno Pekün'ün Salt Galata'da bulunan 'Bulunmuş Kopya Kağıtları' adlı çalışması

İKSV olarak düzenlediğimiz tüm etkinliklerin, bienaller ve festivallerin, son yıllarda İstanbul'un yükselen bir kültür-sanat merkezi olarak uluslararası yayın

İKSV GENEL MÜDÜRÜ GÖRGÜN TANER

“Bienal, Bu Yıl İstanbul’u Keşfetmeye Davet Ediyor”

İKSV Genel Müdürü Görgün Taner, İstanbul Bienali'nin şehrin kültür sanat iklimine olumlu bir katkı sağladığını söylüyor.

organlarında adının geçmesinde bir rolü olduğunu düşünüyoruz. Etkinliklerimizde İstanbul'un tarihi mekânlarını kullanmamız, festival ve bienallerimizin ayırt edici özelliklerinden biri hâline geldi. İstanbul'un bir kültür-sanat başkenti olarak yükselişi, sektöre de olumlu yansıyor ve izleyicilerin erişebileceği etkinliklerin çeşitliliği artıyor. Ayrıca festival ve bienaller kapsamında düzenlediğimiz söyleşiler, atölyeler, ustalık sınıfları ve benzeri etkinliklerle sanat üretimi ve tartışmalarına katılımı da teşvik ediyoruz. Böylece kültür ve sanat alanındaki düşünce üretimini de destekliyoruz. Bu da kültür iklimini olumlu etkiliyor.

Uluslararası İstanbul Bienali'nin bu yılki kavramsal çerçevesi “Tuzlu Su: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori” olarak belirlendi. Sizce bu kavramsal çerçevenin farklılığı nedir?

İstanbul Bienali'nin kavramsal çerçevesi her yıl, o yılın küratörü tarafından belirleniyor. Her küratör oluşturmak istediği, hayal

ettiği sergiye göre bir kavramsal çerçeve belirliyor ve bu nedenle her yılın kavramsal çerçevesi de, bienali de birbirinden farklı oluyor. Bienalin biricikliği biraz da bundan kaynaklanıyor. 14. İstanbul Bienali de TUZLU SU: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori başlığıyla, Carolyn Christov-Bakargiev tarafından bir dizi işbirliği içerisinde şekillendirildi. Başlığından da anlaşılacağı gibi İstanbul'u çevreleyen sudan esinlenen Bienal, dalgalar, düşümler ve bunların hayatımızla, tarih algımızla, düşünce yapımızla ilişkisi üzerine düşünen, bu konulara göndermeler yapan işlerden oluşuyor.

Bu yıl Bienal, sanatseverlere nasıl bir deneyim sunacak?

Bu yıl Bienalde, Afrika, Asya, Avustralya, Avrupa, Ortadoğu, Latin Amerika ve Kuzey Amerika gibi ülkelerden 80'in üzerinde katılımcının 1.500'e yakın eseri sergileniyor. Bu yılki Bienal, ziyaretçilerini esin kaynağı olan tuzlu suyun üzerinde ve kenarında bol bol vakit geçirmeye teşvik ediyor. Suyu merkezine alarak tüm şehre yayılan 14. İstanbul Bienali'nin bugüne kadar düzenlediğimiz en yaygın bienal olduğunu söyleyebiliriz. Bienal, Boğaz'ın Avrupa ve Anadolu yakasını içine alan 36 mekânda gezilebiliyor. Eserler, müzelerin yanı sıra tekneler, oteller, eski bankalar, otoparklar, bahçeler, okullar, dükkânlar ve özel konutlar gibi kara ve su üzerindeki geçici yerleşim alanlarında sergileniyor.

Serginin bir diğer özelliği de aslında sadece sanata değil, aynı zamanda deniz bilimi tarihine, çevre çalışmalarına, sualtı arkeolojisine, nörobilime, fiziğe, matematiğe de yer vermesi. Aslında şekillendiricimiz bu Bienal ile tüm bu konuların iç içe geçtiği, kentin dokusuyla bütünleşmiş, sürükleyici bir hikâye anlatıyor diyebiliriz.

İSTANBUL BİENALİ ŞEKİLLENDİRİCİSİ CAROLYN CHRISTOV-BAKARGIEV

“Geçmiş Deneyimlerin Etkisi Büyük”

İstanbul Bienali Şekillendiricisi Carolyn Christov-Bakargiev, her çalışmasında olduğu gibi bu Bienal’de de geçmiş deneyimlerinin çok büyük etkisi olduğunu söylüyor.

Kavramsal çerçevesini belirlediğiniz Bienalin adı ‘TUZLU SU: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori’. Kariyerinizi düşündüğünüzde, geçmiş tecrübelerinizin bu kavramsal çerçevenin belirlenmesinde etkisi oldu mu?

Ne zaman bir proje ya da sergi hazırlasam geçmiş deneyimlerim de projenin içine giriyor elbette. Benim altyapım Arte Povera üzerine. Arte Povera 60’ların sonlarında ortaya çıkmış bir İtalyan akımı ve vizyonları doğa ve kültür arasındaki devamlılık, insanlar ve kültür arasındaki enerji değişiminin karmaşıklığını anlatan bu vizyon, şüphesiz ki benim TUZLU SU: Düşünce Biçimleri Üzerine Bir Teori ‘adlı İstanbul Bienali de dahil bütün işlerime yansdı. 2008 yılında Sydney Bienali’ni düzenlerken dünyanın birçok yerine çok sayıda seyahat gerçekleştirme fırsatım oldu ve bu seyahatler dünyada pek çok farklı alanda neler olup bittiği ile ilgili geniş bir bilgi sahibi olmamı sağladı. Avustralya’da edindiğim bu tecrübe Bienal’de göreceğiniz Avustralyalı sanatçılardan da anlayabileceğiniz üzere İstanbul Bienali’ne de yansdı.

Konvansiyonel üretim mekanizması olarak kültür ve sanatta da arz talep ilişkisinden bahsetmek mümkün mü yoksa sanatsal etkileşimlerde üretim mekanizmaları daha mı farklı oluyor? Örneğin bu Bienal ve genel olarak modern sanat için popüler bir tüketim malzemesi diyebilir miyiz ya da olmalı mıdır?

İki sorunun da cevabı hayır. Sanatı ve yaratıcılığı, insan hayatının diğer alanlarından bahsettiğimiz parametrelerle analiz edemeyiz. Arz - talep ilişkisi benim modern sanata bakış açımı

yansıtabilecek bir konsept değil. Ayrıca bienal daha az popüler bağlamda dolaşan belirli soruların daha büyük kitlelere tercümesidir. Buna örnek olarak akademik dünyayı, sanatçının stüdyosunu veya alternatif ve küçük ölçekli sanat stüdyolarının kendi içinde ürettiği manifestoları gösterebiliriz. Bu yerler geniş seyircilerden uzak oldukları için popüler tüketimden uzaktırlar. Felsefenin yazıldığı, bilimin yapıldığı laboratuvarlar gibi. Bu nedenle evet, bienal bir bakıma daha büyük kitlelere eğitim değeri taşıyan, eğitim potansiyeli olan bir tercüme aracıdır. İnsanların bu konseptleri sakın ve açık görüşle düşünmelerini sağlamak, toplumu sanat ve kültürle iyileşme sürecine teşvik etmek için bu Bienal’de Türkiye ve Osmanlı tarihindeki travmanın farklı dalgalarına, savaşa, etnik soykırıma ve dilsel artma üzerine sorular sordum. Ancak, bienalin popülerleştiğine

katılmıyorum çünkü filmlerden veya pembe dizilerden bahsetmiyoruz. Bu yüzden özelleştirilmiş izleyicilerin, sözüm ona normal insanların, farklı ekonomik, sosyal ve etnik altyapılardan gelen kişilerin ataerkil bir dille muamele görmemesi gerektiğini düşünüyorum. Bineal izleyicilerinin hepsinin ve her bir üyesinin hayatı anlamaya dair daha kompleks ve felsefik sorulara ulaşması, verecekleri politik kararların kendi sivil toplumlarını daha geliştirmekte olan ve demokratik bir topluma ulaştırması gerektiğine inanıyorum.

-01-

-02-

-03-

-04-

-01-

Paul Guiragossian'ın Otoportre çalışması.

-02-

Vernon Ah-Kee "Vahşetler ve Linç Edilmeler" adlı kumaş üzerine akrilik çalışması.

-03-

Michelangelo Pistoletto'nun 'Venus of the Rags' adlı çalışması.

-04-

Anna Boghiguian'ın 'Tuz Tüccarları' isimli enstalasyonu.

-05-

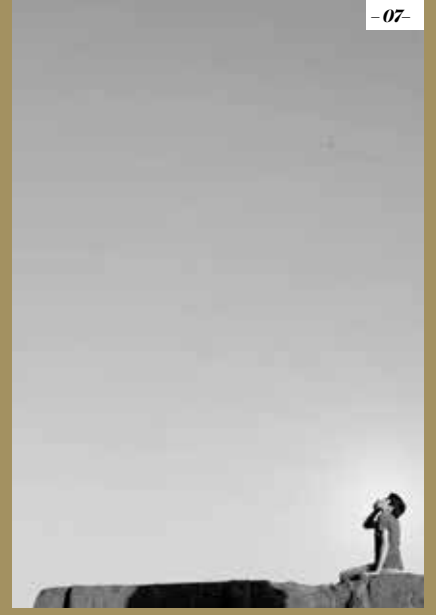
Taner Ceylan'ın tuval üzerine yağlı boya çalışması 'Dördüncü Kuvvet'

-05-

-06-

-07-

-08-

-09-

-10-

-06-

Fahrelnissa Zeid'in tuval üzerine yağlı boya 'Triton Ahtapotu' adlı çalışması.

-07-

Francis Alys'in 'Anı'nın Sessizliği' adlı video performansından bir kare.

-08-

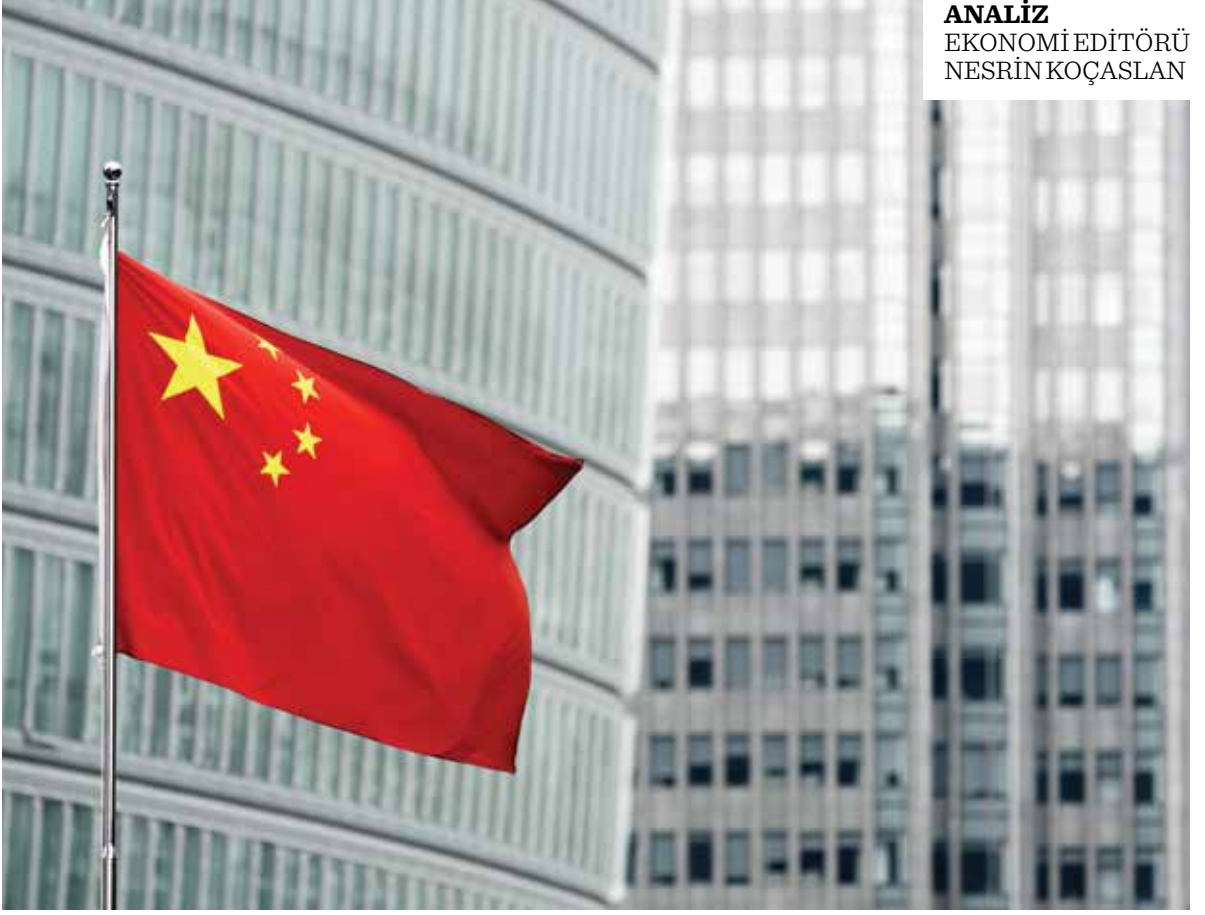
Heather Philison'un "Hissetmek için Hazır/ İksiz" adlı çalışması.

-09-

Nikita Kadan'ın 'Political Natural History Department' adlı eseri.

-10-

Deniz Gül'ün 'El Yazmaları Yanmaz' adlı eseri.

DÜNYANIN “FABRİKASI” ÇİN’İN BÜYÜK DÖNÜŞÜMÜ BAŞLADI

DÜNYANIN EN BÜYÜK İKİNCİ EKONOMİSİ ÇİN İÇİN BUGÜNE DEK BİLDİKLERİNİZİ UNUTMANIN VAKTİ GELDİ, ÇÜNKÜ BU DEV ÜLKE “YENİ BİR HİKAYE” İÇİN DÜĞMEYE BASTI. KENDİ LİDERLERİNİN DEYİMİYLE ÜLKE İÇİN “YENİ NORMAL” DÖNEMİ BAŞLIYOR. PEKİ, YENİ DÜZEN BU DEVASA EKONOMİYİ GERÇEKTEN DÖNÜŞTÜREBİLECEK Mİ? TÜM DÜNYA EKONOMİSİNİN ÜLKEDEN GELECEK HABERLERE KİLİTLENDİĞİ BU DÖNEMDE DÖNÜŞÜMÜN KÜRESEL PİYASALAR İÇİN NE ANLAMA GELDİĞİNİ ANALİZ ETTİK.

Küresel piyasaların ABD Merkez Bankası Fed’in kısa ya da orta vadede yapacağı faiz indirimine fazlasıyla odaklandığı ve gelişmekte olan piyasaların Fed kararına ve kendi iç dinamiklerine bağlı olarak çalkantılı günlerden geçtiği bugünlerde dünya-

nın “üretim motoru” Çin’de birtakım önemli değişimler yaşıyor.

1990’dan beri hızlı büyüme rekorunu başka ülkelere çok nadir kaptıran Çin, küresel ekonomiyi baştan sona değiştirmeye hazırlanıyor. Çin’in (Ulus-

lararası Para Fonu (IMF) tahminlerine göre) bu yılı yaklaşık yüzde 6,8’lik bir büyüme rakamıyla kapatması bekleniyor. Bu rakam küresel ekonomi için yeni bir hikaye anlamına geliyor. Çünkü Asya’nın üretim motoru olan bu dev ülkenin yaklaşık 25 yıldır

ortaya koyduğu en düşük rakam bu. Bu rakamı, Çin borsalarında 2015'in başından beri görülen yüzde 40'lara varan düşüşlerle birleştirdiğimiz zaman ister istemez aklılara şu sorular geliyor: Çin ekonomisi krize mi giriyor? Diğer ülkeler, dünyanın ikinci büyük ekonomisinde yaşanacak büyük bir çöküşe ne kadar hazır?

YENİ NORMAL DÖNEMİ

Bu noktada artıları ve eksileriyle "yeni normal" anlayışına bakmak gerekiyor. Koç Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sumru Altuğ'un işaret ettiği üzere, Çinli politika yapıcılar son yıllarda, 2009 yılından beri uygulanan yatırım odaklı büyüme modelini tüketim odaklı bir modele dönüştürmeyi hedeflediler. Bu hedefin yanında Çin'in 2009 yılından beri uyguladığı canlandırma paketlerinin önemli bir parçası olan altyapı ve konut yatırımlarının bankacılık ve bankacılık sistemi dışından fonlanmasından ötürü devletin iktisadi girişimlerinde ve özel sektörde şişen borçluluk oranlarını, hisse satışları yoluyla yeni parasal kaynak yaratarak düşürme hedefleri de vardı.

Prof. Dr. Altuğ'a göre, Çin borsalarının son aylardaki seyrinin altında bu nedenler yatıyor. "Bir yandan tüketimi kamçulamak için 90 milyon bireysel yatırımcının kredili hisse senedi alım satımını (margin trading) özendirerek, diğer yandan şirketleri borsa yoluyla fon sağlamaya sevk ederek Çin borsalarında çok büyük bir balonun oluşmasına neden olunduğuna şahit olduk. Örnek verirken Şanghay Borsası Ocak 2014 tarihinden tepe noktasını ulaştığı 2015 yılının Haziran ayına kadar yüzde 150 artmıştı. Bu balonun kaotik bir şekilde sönmesinden sonra Çin borsa değerlerinden 3.5 trilyon kadar doların kaybolduğunu gördük," diyor Altuğ.

Aslında Çin'de işlem yapmaya açık borsa değeri toplam ekonominin ancak yüzde 30'una karşılık geliyor. Buna karşın gelişmiş ekonomilerde bu

oran yüzde 100 civarında. Ayrıca Çinli hane halklarının ancak yüzde 15'inin borsada yatırımı var. Altuğ'a göre, borsanın yükselmesi ülkedeki toplam tüketimi artırmadığı gibi borsanın düşüşü de ekonomiye esas olarak zarar vermedi.

"Buradaki esas sorun, yine Çinli politika yapıcıların borsadaki balonun patlamasına verdikleri tepki nedeniyle inandırıcılıklar hakkında şüphelerin doğmasından kaynaklanıyor" diyor Altuğ.

Çin liderlerinin ortaya koyduğu 2025 planlarına göre, Çin artık o kadar hızlı büyümek istemiyor. Daha doğrusu, ucuz işgücü, devasa yabancı yatırımlar ve "ucuz mal üretimi" ile bugünlere gelen ekonomisini yeniden yapılandırmak istiyor. Bu doğrultuda, ihracat-temelli ekonomiden biraz daha iç tüketimi artırmaya yönelik adımlar atılması gündemde.

Ancak bunun nasıl fonlanacağı ve ekonomi üzerinde söz sahibi olan devlet kurumlarının bu süreçte nasıl bir yol izleyeceği büyük bir soru işareti olarak

karşımızda duruyor. Son finansal dalgalanmalarda ve yuan devalüasyonlarında görüldüğü üzere, Çin liderlerinin ve devlet kurumlarının vaatleri ile attıkları adımlar arasında birtakım tutarsızlıklar göze çarpıyor.

BÜYÜK BORÇ YÜKÜ

Küresel gayrisafi hasılanın yüzde 12'sini tek başına üreten Çin'de çok ciddi bir borç yükü bulunuyor. Analistlerin tahminlerine göre Çin'de borçlar, yıllık gayrisafi yurtiçi hasılanın yüzde 200'ü civarında. Bir karşılaştırma sunması açısından, Tayland'ın 1990'ların sonunda krize girdiği sırada borç yükünün gayrisafi yurtiçi hasılasına oranı yüzde 180 civarındaydı.

Bunun yanı sıra, emlak ve inşaat sektörlerinin ülke ekonomisi içinde çok ciddi bir yer kaplaması önemli bir açmaz olarak karşımıza çıkıyor. Çimento, cam ve mobilya sektörleri de dahi olmak üzere emlak ve inşaat sektörlerinin ülke ekonomisindeki payının yüzde 30'lara ulaştığı tahmin ediliyor. Kredi derecelen-

dirme kuruluşu Fitch'in tahminlerine göre, gayrimenkullerin teminat olarak gösterildiği kredilerin miktarı 22 trilyon yuan (3.6 trilyon dolar) seviyelerinde. Bu da toplam kredilerin beşte dördüne denk geliyor.

Bu sırada üretim sektöründe ciddi bir yavaşlama göze çarpıyor. Çin devletin yeni politikası gereği, aslında bu istenen bir durum gibi görünse de arkasında bıraktığı boş fabrikalar ve yol açtığı işsizlik nedeniyle büyük sorunlara yol açacak gibi görünüyor. Çin İmalat Sektörü Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Ağustos ayında son 77 ayın en düşük seviyesine geriledi. Temmuz ayında 47,8 puan olan PMI, Ağustos ayında 47,1 puana indi. PMI'nın 50 puanın altında olması ekonomide daralmaya işaret ediyor. Ayrıca, imalat sanayindeki yükselişin en önemli göstergelerinden biri olan elektrik tüketiminde yavaşlama göze çarpıyor. Resmi rakamlar, Haziran ayı itibarıyla Çin'de elektrik tüketiminin son 30 yılın en düşük büyümesini sergilediğini gösteriyor.

Bağımsız gözlemciler, ülkenin sanayi üretimini göğüsleyen merkezlerinde birçok tesisin yarı kapasite ile çalıştığını ya da kepenk kapattığını bildiriyor. Bağımsız danışmanlık şirketi J Capital Research'ün kurucu ortağı Anne Stevenson-Yang'ın İngiltere merkezli Spectator'a verdiği görüşler, duru-

mun vahametini ortaya koyuyor. Bu yılın 15 Ağustos'unda yayımlanan bir yazıda Stevenson-Yang, Çin'in üretim merkezi kuzeydoğusunda geçirdiği birkaç ayın ardından gözlemlerini şöyle anlatıyor: "Ülkenin bu tarafı bir süredir banka mevduatlarındaki düşüşler, duran inşaat projeleri, yüksek miktardaki stoklar ve düşen otomobil satışlarıyla birlikte anılır oldu. Büyük bir makine üreticisine yaptığım ziyarette, iki yıl öncesine göre üretimlerini yüzde 80 oranında azalttıklarını gördük ve bu durum, onlara özel değil." Aynı yazıda, işsiz kalan birçok Çinli'nin Şanghay gibi merkezlere göç etmeye başladığı vurgulanıyor.

ABD merkezli Brookings Institution'a ait "Yeni Normal ama Büyüyerek: Çin Ekonomisini Önümüzdeki 10 Yıl Neler Bekliyor?" adlı bir rapor, Çin'in ekonomik büyümesi ile değişen nüfus yapısı arasındaki ilişkiye ışık tutuyor. Ülkenin 16-65 yaş arası çalışan nüfusunun oranı 16 yaş altı ve 65 yaş üstüne oranının 2010'da yüzde 2.6 ile zirve yaptığını görüyoruz. Rapora göre, ülkenin çalışan nüfusunda 2012'den beri bir düşüş söz konusu. 2001-2008 arasında hızlı büyüme ile birlikte 200 milyon kişinin köylerden kentlere göç ettiği vurgulanan raporda, kırsal nüfusun hala Çin nüfusunun yüzde 35'ini oluşturduğu vurgulanıyor. Ancak tarımsal üretimin ülkenin gayrisafi yurtiçi hasılası içindeki yeri

PROF. DR. SUMRU ALTUĞ
Koç Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi

KÜRESEL SİSTEMİN BÜYÜK OYUNCUSU

Çok büyük bir oyuncu - Çin - küresel sisteme gitgide daha sıkı bir şekilde entegre olmaktadır. Bu entegrasyon süreci ve Çin ekonomisinin bundan sonra izleyeceği patika, kaçınılmaz olarak sarsıntılar ve iç ve dış sorunlarla birlikte yürüyeceği benzetilmektedir. Bu süreç birçok gelişen ülkenin de yaşamakta olduğu bir süreçtir. Çin ekonomisinin bundan böyle daha düşük olmakla beraber büyümesini sürdürmesi, öte yandan büyüme modelini tasarladığı şekilde değiştirmeyi başarması halinde küresel sistemde önemli bir oyuncunun daha ABD, AB ve Japonya gibi gelişmiş ekonomilerin yanında yer alması, beklenmesi gereken, hatta bugünden hazırlanmaya başlanmasını gerektiren bir olgudur.

ÜLKEDE "OLAĞANÜSTÜ TEDBİR" DÖNEMİ

27 Haziran

Çin merkez bankası faizleri indirdi ve bankaların zorunlu rezerv karşılık oranlarını düşürdü.

29 Haziran

Şanghay Borsası'nın yüzde 3.3 düştüğü gün, yerel medyada "Kara Pazartesi" olarak tanımlandı.

1 Temmuz

Borsalar düşmeye devam etti.

2 Temmuz

Çin Sermaye Piyasası Düzenleme Kurumu (CSRC), marjin işlemleri için getirdiği kuralları gevşetti.

3 Temmuz

Çin Finansal Vadeliler Borsası (CFFEX) 19 hesabın açığa satış yapmasının bir ay süreyle engellediğini açıkladı. Şanghay Borsası, düzenleyicilerin önlemlerine rağmen 5.8 oranında değer kaybetti.

4 Temmuz

Çin'in 21 aracı kurumu piyasa istikrarını sağlamak için en az 120 milyar yuan (19 milyar dolar) yatırım yapacaklarını açıkladı.

5 Temmuz

Central Huijin Investment, piyasaları desteklemek için borsa yatırım fonu alacağını açıkladı. Merkez bankasının, devlete ait finansal kuruluşlara doğrudan likidite aktaracağı açıklandı.

8 Temmuz

Çinli otoriteler borsada kısa pozisyonlar için oranları artırdı ve teknoloji hisselerini daha cazip kılmak için bir dizi önlem açıkladı.

6 Temmuz

Ana borsa endeksleri kurtarma önlemlerinin ardından yüzde 7 değer kazandı, ancak gün içinde yeniden düştü.

yüzde 10 bile değil. Yine aynı rapora göre, 2014'ten beri başlayan ekonomik yavaşlamayla birlikte köyden kente göçte ciddi bir yavaşlama söz konusu.

Ancak dünyanın en kalabalık ülkesi Çin'de 3 milyon 800 bin kişi elektriksiz yaşıyor. Çin Devlet Konseyi Yoksulluğu Azaltma ve Kalkınma İdaresi verilerine göre, 3 bin 917 köyde elektrik bulunmuyor ve bu durumdan 3 milyon 800 bin köylü etkileniyor.

Öte yandan resmi veriler, hizmet sektöründe durumun iyileşmeye başladığını gösteriyor. Çin'in hizmet sektörü bu yılın ilk altı ayında yüzde 8,4 büyüyerek toplam gayrisafi yurtiçi hasıla içinde yüzde 49,5'lik bir hacme ulaştı. Perakende satışları da yine aynı dönemde yüzde 10,5 artarak 383,8 milyar dolarlık bir hacme ulaştı. Çin devletinin planları doğrultusunda tüketim artıyor gibi görünüyor. Ancak diğer hedeflere nasıl ulaşılacağı bir soru işareti olarak karşımızda duruyor.

"SARSINTILI DÖNÜŞÜM"

Zira ülkede atılan en ufak bir adım, dünya ekonomilerini birebir etkiliyor. Çin Merkez Bankası'nın sürpriz bir şekilde 11 ve 12 Ağustos günleri Çin parası Yuan'ın değerini ilk başta yüzde 1,9, ve sonra da yüzde 1,6 oranında düşürmesinin ardından dünya piyasalarında Çin ekonomisi ile ilgili verilerin

beklenenden kötü olduğu yolundaki değerlendirmeler sonucunda Asya, ABD, ve Avrupa borsalarında ani düşüşler meydana geldi. Ayrıca son yıllarda Çin ekonomisine emtia ihracatı yaparak yüksek büyüme hızları elde eden Brezilya ve Avustralya gibi bir dizi emtia üreticisinin paralarında da değer kayıpları yaşandı.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Christine Lagarde eylül başında Endonezya'da yaptığı bir konuşmada Çin ekonomisindeki yavaşlamanın bir sürpriz olmadığını söyledi ama gelişmekte olan ekonomileri Çin'in yavaşlamasından ve global finansal şartlarda sıkışmadan kaynaklı bulaşıcılıklara karşı uyanık olmaya

çağırdı. Fed Başkanı Janet Yellen da 17 Eylül'de Fed'in faizleri sabit tuttuğunu açıkladığı basın toplantısında, ABD enflasyonundaki sıkıntılar kadar doların aşırı değer kazanması ve Çin gibi ülkelerdeki yavaşlamanın küresel piyasalardaki olumsuz etkilerine vurgu yaparak faiz artışı için bir süre daha bekleyeceklerini söyledi.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisinin küresel sisteme gitgide daha sıkı bir şekilde entegre olduğu bir süreçten geçiyoruz. Prof. Dr. Altuğ'a göre, bu entegrasyon süreci ve Çin ekonomisinin bundan sonra izleyeceği patika, kaçınılmaz olarak sarsıntılar ve iç ve dış sorunlarla birlikte yürüyeceği benziyor.

27 Temmuz

Birkaç haftalık göreceli istikrarın ardından borsalar yeniden düştü. Şanghay Borsası bir günde yüzde 8.5 değer kaybetti.

11 Ağustos

Merkez bankası, yuanı yüzde 2 oranında devalüe etti. Piyasalar bu adımı, ihracatı artırmaya yönelik bir adım olarak algıladı.

14 Ağustos

Pekin, hisse fiyatlarının belirlenmesinde piyasa oyuncularına daha fazla alan yaratacağını açıkladı. Bu adım, Pekin'in borsalar üzerindeki etkisini hafifleteceğine yönelik ilk sinyaldi.

8 Eylül

Şanghay ve Shenzhen borsasına kote hisselerin oluşturduğu CSI300 Endeksi'nde değişim oranının temel alan bir otomatik seans durdurma sistemi uygulanmasına karar verildi.

18 Ağustos

Yuan'daki değer kaybının daha artacağı endişeleri üzerine hisseler yüzde 6'nın üzerinde değer kaybetti.

11 Eylül

Çin'in finansal piyasaları düzenlemekten sorumlu birimi, yabancı borsa sistemleriyle bağlantılarında dürüst davranmadıkları gerekçesiyle dört aracısını cezalandıracağını açıkladı.

15 Eylül

Çin polisi, ülkenin en büyük aracılık kurumu CITIC Securities'in kıdemli yöneticileri hakkında soruşturma başlattı.

16 Eylül

Çin'in finansal piyasaları düzenlenmekten sorumlu biriminin başkan yardımcısı hakkında, "ciddi disiplin ihlali" şüphesiyle soruşturma başlatıldı.

“AVRUPA BİRLİĞİ TÜRKİYE İÇİN VAZGEÇİLMEZDİR”

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI BAŞKANI AYHAN ZEYTİNOĞLU, TÜRKİYE İÇİN AVRUPA BİRLİĞİ HEDEFİNİN VAZGEÇİLMEZ OLDUĞUNU BELİRTEREK, “BU AY İÇİNDE YAYINLANACAK İLERLEME RAPORU’NDA SON DÖNEMDE YAŞANAN SIKINTILAR DİLE GELECEKTİR” DEDİ. ZEYTİNOĞLU RAPORDA DAHA NET MESAJLAR VERİLMESİ DURUMUNDA DAHA YÖNLENDİRİCİ OLACAĞINI DİLE GETİRDİ.

Avrupa Birliği Komisyonu, Türkiye'nin AB karnesi olarak da nitelendirilebilecek olan "İlerleme Raporu"nu bu ay açıklıyor. Bu yıl ilk kez yeni bir yöntemle hazırlanan rapor öncesinde, Bizden Haberler Dergisi olarak Türkiye-AB ilişkileri alanında uzmanlaşmış bir sivil toplum ve araştırma kuruluşu olan İktisadi Kalkınma Vakfı'nın (IKV) yeni Başkanı Ayhan Zeytinoğlu ile Türkiye-AB ilişkilerinin geldiği noktayı konuştuk. Geçtiğimiz Temmuz ayında IKV Başkanlığı görevine seçilen Zeytinoğlu, AB çıpasının Türkiye için vazgeçilmez bir önemi bulunduğunu, sürecin devam ettirilmesinin her iki taraf için de çok faydalı olduğunu kaydetti. Zeytinoğlu, Türkiye-AB vize serbestliği diyalogu süreci ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konularına ilişkin de görüşlerini paylaştı.

Türkiye Avrupa Birliği ilişkilerinin şu andaki durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Geleceğe yönelik beklentileriniz nelerdir?

Halen Avrupa Birliği'ne katılımı müzakere eden bir aday ülke konumunda olan Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği süreci bir süredir siyasi engellemeler nedeniyle derin dondurucuda. Kıbrıs'ta devam eden görüşmelerden olumlu bir sonuç çıkması, bloke edilen birçok başlığın açılmasını sağlayacaktır. Müzakerelerde toplam 35 başlık bulunuyor ki bunların 8'i Katma Protokol'ün Kıbrıs'a genişletilmemesi nedeniyle Avrupa Birliği tarafından, 4'ü de Fransa nedeniyle askıda.

Kıbrıs'ta son dönemde iki liderin yürüttüğü görüşmeler, askıda bulunan başlıkların yeniden görüşülmeye başlaması adına umut verici.

Öte yandan, çok gündeme gelmeyen bir konu daha var. Ben doktora çalışmalarım kapsamında da bu konuyu inceliyorum, henüz tamamlanma aşamasına gelmedi. Avrupa Birliği, bütçesinin çok büyük bir bölümünü tarım sübvansiyonlarına harcıyor. Ülkemizin tam üye olması halinde, tarımla uğraşan çiftçi sayımız azalmış olmasına rağmen hala Avrupa'nın en fazla tarım yapan ülkesi Fransa'nın

Devamlı kırık not alan bir öğrencinin "bu karneyi tanımıyorum" demesi çok doğru değil. Karnede bizi yönlendirecek bir şeyler varsa onları alıp o yönde de hareket etmemiz gerekiyor.

çok çok üzerinde. Türkiye'nin müzakere sürecini tamamlaması durumunda bile tarım nüfusunun fazla olması nedeniyle Birlik kaynakların ülkemize transfer edilmesi endişesi de bir engel oluşturuyor.

Kıbrıs'ta yoğun bir trafiğinin ardından kalıcı bir çözüme yönelik beklentiler arttı. Müzakere sürecinde yakalanan ivme hakkında görüşlerinizi paylaşabilir misiniz?

Kıbrıs'ta iki liderin çabaları 50 yılı aşkın süredir uluslararası camianın gündeminde olan Kıbrıs meselesinin çözümü için önemli bir fırsat olarak görünüyor. Bu aynı zamanda müzakerelerde Kıbrıs meselesinin çözümü için gerekli siyasi iradenin bulunduğu ve adil ve kalıcı bir çözümün yakın zamanda mümkün olduğu beklentisini güçlendiriyor. Kıbrıs'ta kalıcı bir çözümün sağlanması, şüphesiz Türkiye'nin

katılım müzakereleri sürecine de ivme kazandıracak. Bilindiği üzere Türkiye'nin AB katılım müzakereleri sürecinde 35 fasıldan tamamının geçici olarak kapanması ve toplamda 14'ünün açılması, AB Konseyi ve Rum Yönetimi tarafından engellenmiş durumda. Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir çözüme ulaşılması ile bu blokajların kaldırılması mümkün olacak. Tek başına Türkiye'nin katılım müzakerelerini tamamlaması için yeterli koşul olmamakla birlikte Kıbrıs'ta muhtemel bir çözümün Türkiye ile Avrupa Birliği arasında durma noktasına gelen katılım müzakereleri sürecinde bir katalizör görevi göreceğini söyleyebiliriz.

Shengen'in yeniden tartışılmaya başlandığı bu dönemde Türkiye'nin AB ile devam eden vize serbestliği süreci hakkında ne düşünüyorsunuz?

Avrupa Birliği'nin 1980'li yıllardan bu yana Türk vatandaşlarına uyguladığı zorunlu vize ve bunun yarattığı sorunlar uzun süredir İKV'nin çalışma alanlarından birini oluşturuyor. Bu çerçevede gerçekleştirdiğimiz çeşitli çalışmalar ile konunun sosyal, ekonomik, hukuki ve siyasi boyutlarını sürekli olarak gündemde tutmaya çalıştık. 2013 yılının Aralık ayında imzalanan Türkiye AB Geri Kabul Anlaşması ile taraflar arasında vize serbestliği diyalogu başlatıldı. Avrupa komisyonu, Ekim 2014'te diyaloga ilişkin ilk değerlendirme raporunu yayımladı.

Bu değerlendirmede öngörülen 72 kriterden 60'ında Türkiye'nin ilerleme kaydettiği belirtildi. Bu yılın sonunda Komisyon'un ikinci değerlendirme raporunu yayınlaması bekleniyor. Bu raporun öncekinden daha eleştirel olacağını söylemek mümkün. Bunun nedeni, Türkiye'de seçim süreçleri ve iç meseleler nedeniyle reform sürecinin yavaşlaması. Bunun yanı sıra Suriye'de devam eden savaş ve bunun yarattığı mülteci sorununu en fazla etkilediği ülke Türkiye oldu. Halihazırda Türkiye'de 2 milyonu aşkın Suriyelinin bulunduğu belirtiliyor.

Mültecilerin yaşadıkları bu drama mutlaka uluslararası düzeyde çözümler üretmek gerektiği ortadadır. Tüm Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortak sorumluluk ilkesine uyumlu politikalar benimsemesi gerekir. Bunun yanı sıra Schengen düzenlemeleri altında mültecilerin kabulüne ilişkin kuralların güçlendirilmesi, göç politikasına ayrılan kaynakların artırılması, daha gerçekçi bir göç politikasının şekillenmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin Avrupa için Yatırım Planı'na dâhil edilmesi ne anlama geliyor? Planın Türkiye'ye ve Türkiye ekonomisine ne gibi katkıları olabilir?
Avrupa Yatırım Planı, 2014 yılının Kasım ayında Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker tarafından ortaya kondu. Amacı Avrupa'da küresel mali kriz sonrasında yaşanan olumsuz koşulların ortadan kaldırılması

ve AB ekonomisinin yeniden canlandırılması. Kamu ve özel sektör kaynaklarının kamu borçlarını artırmadan harekete geçirmesini hedefleyen plan çerçevesinde önümüzdeki üç yıl içerisinde Birliğin gayrisafı milli hasılasına yaklaşık 400 milyar Avro tutarında ek katkı sağlanması öngörülmüyor.

Avrupa Birliği'nin Avrupa Yatırım Planı'na katkısı mevcut fonların desteği ile sağlanacak. Planın geleneksel alanların yanı sıra "Connecting Europe" ve Horizon 2020" gibi devam etmekte olan AB programlarının tamamlayıcısı olması öngörülmüyor.

Planın tamamen işler hale gelmesiyle birlikte Birliğin ekonomisine de önemli bir ivme kazandırması bekleniyor. AB ekonomisinin canlanması ve büyümenin artırılması, dolaylı olarak ülkemizi de olumlu etkileyecektir.

ABD ile AB arasında görüşmeleri devam eden Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) Anlaşması'nın dışında kalması Türkiye'de ne tür sonuçlara neden olabilir? Türkiye'nin bu anlaşmaya nasıl dahil olması için neler yapılmalı?

Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı görüşmeleri tamamlandığında sadece AB ve ABD arasındaki ticareti değil dünya ticaretini de etkileyecek. AB ile gümrük birliği içinde olması nedeniyle Türkiye'nin bu süreçteki konumu diğer küresel aktörlerden çok daha farklı. Yapılan bazı etki analizlerinde

Türkiye'nin bu sürecin dışında kalması durumunda ekonomisinin olumsuz yönde etkileneceği görülmüyor. Örneğin Almanya merkezli bir araştırma kurumu olan IFO'nun yürüttüğü bir araştırmanın sonuçlarına göre TTIP'in dışında kalması durumunda Türkiye'nin genel refah düzeyinin yüzde 2,5 oranında gerileyeceği tahmin ediliyor.

Türkiye, TTIP süreci tamamlandıktan sonra anlaşmaya dahil olarak ya da ayrı bir serbest ticaret anlaşması imzalarak sürece dahil olabilir. Bunların yanı sıra Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesi yönünde atılacak adımlar da büyük önem taşıyor.

14 Ekim'de açıklanacak İlerleme Raporu'nun içeriğine ilişkin beklentileriniz nelerdir?

Avrupa Komisyonu'nun 14 Ekim'de yayınlayacağı İlerleme Raporu, Türkiye'ye ilişkin 18. rapor olacak. Bugüne kadar yayınlanan 17 İlerleme Raporu'nun toplam sayfa sayısı Avrupa Birliği'nin anayasası niteliğindeki Lizbon Anlaşması'nın 6-7 misli kalınlığa ulaşmış durumda. Bu kadar rapor yazılmış ve bizim hale yol kat edememiş olmamız tamamen siyasi nedenlerden kaynaklanmaktadır. Burada Avrupa'nın hataları olduğu kadar bizim de eksikliklerimiz olduğu muhakkaktır. Devamlı kırık not alan bir öğrencinin "bu karneyi tanımıyorum" demesi çok doğru değil. Karnede bizi yönlendirecek bir şeyler varsa onları alıp o yönde de hareket etmemiz gerekiyor.

Maalesef bu seçim dönemini iyi geçiremedik. Muhtemelen 18'inci raporda da son dönemde yaşanan sıkıntılar dile gelecektir. Doğru şeylere de tepki vermememiz lazım. Onların iyileştirilmesi için elimizden gelen çabayı göstermemiz lazım.

Rapordan çok bizi uçuracak şeyler beklemek doğru değil. Raporların aday ülkeleri cesaretlendirecek, teşvik edecek nitelikte olması gerekiyor. Daha net mesajlar bekliyoruz. Daha nokta atışı yapılmasını istiyoruz. Belki o şekilde bizim için daha yönlendirici olacaktır.

AYHAN ZEYTİNOĞLU KİMDİR?

İKV'nin 6 Temmuz 2015 tarihinde gerçekleştirilen 53'üncü Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçilen Ayhan Zeytinoğlu, lisans eğitimini Londra'da tamamladıktan sonra 1980 yılında ABD'de Indiana Üniversitesi'nde işletme eğitimi gördü. 1983 yılında onur listesine girerek mezun olan Zeytinoğlu, 1985 yılında Butler Üniversitesi'nde uluslararası finans konusunda master çalışmasını başarı ile bitirdi. 1989 yılında kuruluşunda görev aldığı Kocaeli

Sanayi Odası'nın Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüten Zeytinoğlu'nun TOBB'da Genel Kurul Delegeliği de bulunuyor. DEİK Türk-Avusturalya İş Konseyi Başkanlığı, DEİK Türk-Yeni Zelanda İş Konseyi Başkan Yardımcılığı, Türk-Amerikan Ticaret ve Sanayi Odası (TACCD) Yönetim Kurulu Üyeliği bulunan Zeytinoğlu, G-20'nin iş dünyasını temsil eden açılım grubu olan B-20 kapsamında Türkiye Yolsuzlukla Mücadele Çalışma Grubu Başkanlığı'nı yürütüyor.

ÇALIŞMAK İSTEDİĞİMİZ YETENEK ARAMIZDA!

KOÇ TOPLULUĞU İÇERİSİNDEKİ İŞ FIRSATLARINI, YİNE KENDİ BÜNYEMİZDEKİ
YETENEKLİ ÇALIŞANLARIMIZLA DEĞERLENDİRMEK İSTİYORUZ. FIRSATLARI
YAKINDAN TAKİP ETMEK VE İNCELEMELİK İÇİN TÜM KOÇ TOPLULUĞU ÇALIŞANLARINI
KENDİLERİNE ÖZEL

KoçKariyerim'e bekliyoruz

Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Desteklerken En Büyük Gücümüz Yine Bayilerimiz

KOÇ HOLDİNG'İN 2006 YILINDA BAŞLATTIĞI 'ÜLKEM İÇİN' PROJESİ'NİN YENİ TEMASI "TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ DESTEKLİYORUM." HER ZAMAN OLDUĞU GİBİ BU YENİ PROJEDE DE EN BÜYÜK DESTEKÇİMİZ ANADOLU'NUN DÖRT BİR YANINDAKİ BÜYÜK GÜCÜMÜZ BAYİLERİMİZ...

Koç Holding'in Kurucusu Vehbi Koç'un 'Ülkem Varsa Ben de Varım' cümlesinden hareketle 2006 yılında hayata geçirilen Ülkem İçin Projesi bugün 10. yıla doğru emin adımlarla ilerliyor. Bu 10 yıllık serüvende gerçekleştirilen her tema, toplumda farkındalık yaratmayı, yeni başlangıçlara imza atmayı ve bireylerin hayatına önemli bir dokunuş yapmayı amaçladı. Koç Holding bünyesinde yer alan her birey, bu önemli görevde üzerine düşenleri yerine getirmeye gayret etti. Aslına bakılırsa bu ulvi amaçta Koç Holding'in her zaman yanında yer alan bayileri de çok büyük başarıların altına imza attılar ve atmaya devam edecekler. Her temada olduğu gibi Ülkem İçin Projesi'nin bu yeni temasında da bayilere büyük görevler düşüyor. Bu kapsamda "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" temasına yönelik çalışmalar hızlı bir biçimde devam ediyor. Başarılı olmanın birlikte hareket etmekten geçtiğine inanan Koç Topluluğu, toplumu derinden etkileyen sorunlarının başında gelen 'toplumsal cinsiyet eşitliği' kavramının toplumun her kesimine aktarılması konusunda bayilerinin gücüne inanıyor. Bu nedenle Türkiye'nin dört bir yanından gelen bayilerle gerçekleştirilen eğitim toplantısında bayilere projenin detayları aktarıldı, yürütülecek çalışmalar hakkında bilgiler verildi ve bayilerin görüşleri alındı.

"Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" Projesi'nin detaylarının ve yol haritasının aktarıldığı toplantıya projeyi Türkiye'nin dört bir yanına taşıyacak olan Türkiye Aile Sağlığı Planlaması Vakfı (TAP Vakfı) Yönetim Kurulu Başkanı Caroline Koç, Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Koç Holding Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Dış İlişkiler Koordinatörü Aylin Gezgüç, Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, Ülkem İçin Projesi yöneticileri ile TAP Vakfı eğitmenleri ve Türkiye'nin 81 ilinden gelen bayiler de katıldı.

TAP VAKFI YÖNETİM KURULU BAŞKANI CAROLİNE KOÇ: "BU PROJE SOSYAL DEĞİŞİM İÇİN İTİCİ BİR GÜÇ OLACAK"

Toplantının başında bir konuşma gerçekleştiren TAP Vakfı Başkanı

Caroline Koç, "Bugün size sadece Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı Başkanı olarak değil aynı zamanda bu anlamlı projenin ortağı olarak da sesleniyorum." diyerek sözlerine başladı.

Sözlerine Merhum Vehbi Koç'un TAP Vakfı'nın kuruluşunda sarf ettiği cümlelerle devam eden Caroline Koç, "Vakfımızın açılış toplantısında Sayın Vehbi Koç, 'başlamadan evvel bunun çetin, yorucu ve uzun vadeli bir iş olduğunu biliyorduk. Buna mukabil memleketimizin sağlıklı bir şekilde kalkınmasında Vakfın büyük hizmet edeceğine inandık. Aile toplumun ve milletin temel direğidir. Karnı tok, iş derdi olmayan ve yarına güvenle bakabilen ailelerin çoğunlukta olduğu milletler güçlüdür. Vakfımızın gayesi toplumun her kesiminin bu konudaki ihtiyaçlarına cevap vermek ve toplumun bilgisini artırmaktır.'" diyerek konuştu.

Toplumsal sorunların çözümünün kararlı bir duruşun yanı sıra uzun soluklu bir çabayı gerektirdiğini söyleyen Caroline Koç, bu çabanın önemine ve devamlılığına inandığı için 1993 yılında Vakfın çalışmalarını gönüllü olarak desteklemeye başladığını belirtti ve "Bir aile geleneği olarak Ülkemiz için duyduğumuz sorumluluğu yeni kuşaklara aktarmaya devam ediyoruz" dedi.

Konuşmasının devamında TAP Vakfı'nın çalışmaları hakkında da bilgi veren Caroline Koç, "Çalışmalarımızın geldiği noktada sağlık alanında da iyi-

leşmenin öncelikle kadınlarla çocukların toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde güçlenmesi ve ayrımcılığın önlenmesi ile mümkün olduğunu gördük. Yaşamın pek çok alanında eşitsizliklere neden olan cinsiyet kalıpları, sağlığın iyileştirilmesi konusunda da engeller oluşturuyor. Sizi çok önemli bir istatistikle bu konuyu yeniden düşünmeye davet etmek istiyorum. Genç kız ve kadınların eğitimine eklenen her 1 yıl, çocuk ölümlerini %9,5 azaltıyor. Sizce burada olmamızı haklı kılmak için yeterli bir sebep değil mi? Bu nedenle Ülkem İçin Projesinde toplumsal cinsiyet eşitliği başlığı altında yer almak Vakfımız için de çok anlamlı" dedi. Sözlerini "Bu proje ile ülkemizdeki cinsiyet eşitsizliğinin etkilerine dair yaratacağımız farkındalık ve duyarlılık, toplumsal gelişimimiz için itici bir güç olacaktır." şeklinde noktalayan Caroline Koç, projeye katılım ve desteğin projenin amaçlarına ulaşılmasında büyük önem taşıdığını söyledi.

"SORGULAMAKTAN VAZGEÇMEYEREK, YILMADAN YOLUMUZA DEVAM ETMELİYİZ"

Toplantıda 'Koç Topluluğu'nun Sosyal Sorumluluk Bakış Açısı ve Sivil Toplum İnisiyatifi' başlıklı bir konuşma yapan Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Koç Topluluğu'nun sosyal sorumluluk bilincinin Koç Holding Kurucusu Vehbi Koç'tan geldiğinin altını çizdi. Vehbi Koç'un bireysel sorumluluk hissiyatını kurumsallaştırarak toplumsal sorumluluğa dönüştürdüğünü belirten Oya

TAP Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Caroline Koç konuşmasında "Ülkem İçin Projesi'nde yer almak Vakfımız için çok anlamlı" dedi.

Koç Holding
Kurumsal
İletişim ve
Dış İlişkiler
Direktörü
Oya Ünlü
Kızıl.

Ünlü Kızıl, "Vehbi Bey'in çok önemli bir sözü vardır ve bunu herkes bilir. O da 'Ülkem varsa ben de varım' ancak bu cümlenin devamını belki herkes bilmiyordur, o da 'Demokrasi varsa ülkem var.' Demokrasinin özünü o yıllarda fark etmiş ve STK'ların önemine dikkat çekmiştir. Bizler de bu bilinçle burada bulunuyoruz. Çünkü biliyoruz ki kadın istihdamında oluşturulacak yüzde 5 oranında bir artış, yoksulluğu yüzde 15 azaltıyor. Çünkü kadın kazanıyorsa bu parayı ailesinin kalkınmasına çocuğunun eğitime harcıyor. Bu yüzden sorgulamaktan vazgeçmeyerek, yılmadan yolumuza devam etmeliyiz" dedi.

Konuşmasında Koç Holding'in yürüttüğü KSS projeleri ile Türkiye'nin toplumsal alanda kalkınmasına destek olmayı hedeflediklerini belirten Oya Ünlü Kızıl, Türkiye'nin Dünya Ekonomik Forumu'nun Ekonomik ve Sosyal Eşitlik Endeksi'nde 142 ülke arasında 125'inci sırada olduğunu hatırlattı. Oya Ünlü Kızıl "Sadece ekonomik kalkınma değil, sosyal kalkınma alanında da örnek projeler yaratarak, sürdürülebilir ve tekrarlanabilir modellerle ülkemize fayda sağlamayı önemsiyoruz" dedi.

Yeni projenin detaylarına da değinen Oya Ünlü Kızıl sözlerine şöyle devam etti: "Pek çok alanda kadın-erkek ilişkileri kalıplaşmış bazı yargılardan besleniyor. Bu nedenle, hem bireylerin

hem de ülkemizin kaybettiklerini sorgulamamız gerekiyor. Biz de bunu yapıyoruz. Sadece sorgulamıyor yerine yenisini inşa ediyor; kavramların, alışkanlıkların, sistemlerin, kuralların ve kültürümüzün gelişmesine destek veriyoruz. Daha iyiye gitmek için düşünmek ve gayret sarf edebilmek gerekiyor ki bu da insanı insan yapan en önemli değer. İşte bugün, her birimizin, özellikle de sizler, bizler gibi sözü sahibi olanların soruna değil çözüme katkı sağlayabileceği bir konumuz var. Toplumsal cinsiyet eşitliği olarak belirlediğimiz bu yeni konu sizlerin katkısıyla gündeme gelecek."

Koç Holding Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Dış İlişkiler Koordinatörü Aylin Gezgüç, toplumsal cinsiyet eşitliği konusu ile Ülkem İçin Projesi'nin nasıl örtüştüğünü, bu alanda etki ve fark yaratabilmek için öncelikle BM Kadın Birimi ve ardından da Koç Üniversitesi, AÇEV, TAPV ve UNESCO ile yapılan işbirliklerinin kapsamını aktardı. Koç Topluluğu Eşitlik İlkelerinin destekçisi olarak planlanan Ülkem İçin Projesi'nde geçmiş döneme ait sonuçların aktarımını ve projenin bayi ayağına ilişkin bilgilendirmeyi ise Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan gerçekleştirdi.

Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum Projesi, geçen sene Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Koç'un sözcülüğü ile des-

teklenen HeForShe kampanyasının Koç Topluluğu'ndaki yansıması olarak yürütülmekte.

OKULLARDA YAPILACAK EĞİTİMLER ÖNEMLİ!

Toplantıda bayilere, onların aracılığıyla toplumda kimlere ulaşılacak istendiğine ve belirlenen kişilere nasıl ulaşılacağına dair bilgilendirmeler yapıldı. Bu kapsamda TAP Vakfı görevlileriyle birlikte yürütülen çalışmalar aktarıldı. TAP Vakfı eğitmenlerinden Efsun Sertoğlu'nun gerçekleştirdiği okul sunumu kısa bir video ile başladı. Toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını 5.,6.,7.,8. sınıf öğrencilerinden başlayarak aktarılmasının gelecek açısından oldukça önemli olduğunun altını çizen Sertoğlu, çocukların hiç birinde doğuştan ayrımcılık, üstünlük ya da eksiklik olmadığını, bunu yaratanın toplum baskısı olduğuna değindi. Çocukların kadın mesleği - erkek mesleği demeden istedikleri mesleğe odaklanabilmelerini sağlamalarının önemli bir adım olduğuna değinen Sertoğlu, gerçekleştirilen seminerlerde çocukları toplumsal cinsiyet eşitlik kavramının önemine dair çalışmalar yapılacağını belirtti.

Toplantının atölye çalışması bölümünü yöneten TAP Vakfı Genel Müdürü Nurgan Müftüoğlu bayilerle interaktif bir sunum gerçekleştirdi. Toplantı, bayilerin birlikte gerçekleştirdiği workshoplar ve ardından planladıkları çalışmaları aktarmasıyla son buldu.

BAYİLER PROJE HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR?

TÜRKİYE’NİN DÖRT BİR YANINDAN GELEREK ÜLKEM İÇİN PROJESİ’NİN YENİ TEMASI ‘TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ DESTEKLİYORUM’ KONUSUNDA BİLGİ ALAN BAYİLER GÖRÜŞLERİYLE DE ÇALIŞMALARA DESTEK VERDİLER.

SEVGİ ÜNLÜ

Kastamonu Opet Bayi

Bu proje Türkiye için oldukça önemli ve geç kalınmış bir proje. Ülkemizde her ne kadar kadın ve erkeğin fırsat eşitliği olduğu söylene de aslında öyle değil biliyoruz. Bu nedenle oldukça önemli. Bu proje ile birlikte daha eşit, daha özgür ve ayakları yere basan kadınların olduğu bir toplum istiyoruz.

FEHİMİ KALELİ

Bitlis-Tatvan Arçelik Bayi

Müşteri portföyümün büyük bir kısmı köy kökenli. Biz de onlarla çok haşır neşir oluyoruz. Bu anlamda bana düşen görevin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Önce ailelere ulaşmak gerekiyor. Ailelere ulaştığımızda bu mesajın da herkese doğru şekilde ulaşacağını düşünüyorum. Daha önceki projelerde önemli çalışmalara imza attık. Bu projede de başarılı olacağımızı düşünüyorum.

AKIN FIRINCI

Ardahan Opet Bayi

Ardahan Doğu Anadolu’nun en uç bölgesi, iklim koşulları çok ağır, toplumsal eğitimin çok güçlü olmadığı bir bölge. Bu konuda yapılacak çalışmaların bölgemize büyük bir katkı sağlayacağını düşünüyorum. Biz burada öğrendiklerimizi en iyi biçimde topluma aktarmayı düşünüyoruz. Umuyorum ki bu projeyle Türkiye’nin en uç bölgesi Ardahan’da da farkındalık yaratacağız.

BUKET TAŞOĞLU

Bolu Arçelik Bayi

Temamız çok güzel. Bu kapsamda yapılacak çalışmaların başında kız çocuklarımıza eğitim konusunda eşit haklar tanınması geldiğini düşünüyorum. Böylece okuyan kızlarımız eşit haklara sahip olarak iş hayatına atılabilecek ve ayakları yere sağlam basan bireylere sahip olabileceğiz.

HAMDİ YENİGÜN

Safranbolu Arçelik Bayi

Kadın erkek fırsat eşitliğini her zaman destekliyoruz. Kadınların gerek sosyal hayatta gerek iş ve siyasi hayatta daha fazla rol alması gerektiğini düşünüyoruz. Özellikle siyasi kadrolarda çok az yer bulduklarını düşünüyorum. Bu proje ile toplumun her kesiminde ve hayatın her alanında daha fazla kadın olmasını ve dahası eşit haklara sahip olmalarını diliyorum.

ENGİN ÇİMEN

Erzurum Tofaş Bayi

‘Toplumsal Cinsiyet Eşitliği’ kavramı toplumda oldukça yeni bir kavram. Burada vurgulanan aslında kadın ve erkeğin fırsat ve haklar açısından eşit oluşu. Ne sadece kadının güçlü olduğu ne de sadece erkeğin güçlü olduğu bir toplum başarıya ulaşamaz. Biz gönüllü elçiler olarak özellikle de çocuklara kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduklarını hatırlatmak için çalışacağız.

MUSTAFA ERGİN ÇAKMAK
Düzce Arçelik Bayi

Türkiye’de kadınların gün geçtikçe toplumsal hayata ve iş hayatına katıldıklarını gözlemliyorum. Her şeye rağmen sivil toplum örgütleriyle koordineli olarak bu konunun sürekli sıcak tutulması, yeni bir takım projeler üretilmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü hala yapılan çalışmalar çok yetersiz. Hal böyle olunca, Ülkem İçin Projesi’nin yeni teması Toplumsal Cinsiyet Eşitliği konusunun topluma çok önemli bir katkı değer yaratacağını düşünüyorum.

EKREM DEMİREL
Muş Beko Bayi

Toplumsal barışın sağlanması adına, kadınların bu toplum içerisinde var olabilmesi gerekiyor. Kadınların olduğu her toplum, zamanı aydınlatır. Bölgemiz bu konularda eksiklikler çok ciddi boyutlarda. Bu nedenle benim açımdan Ülkem İçin Projesi’nin bu teması oldukça önemli. Burada ciddi bir çalışma yürütülmesi gerekiyor. Koç Holding’in bu çalışması oldukça ümit verici. Biz de bu konuda yapmamız gerekenleri seve seve yapacağız.

VİCDAN ERASLAN
İskenderun Arçelik Bayi

Kadınların istihdama ve iş hayatına katılmadığı toplumlarda ekonomik ilerleme de söz konusu olamıyor. Bu bilinçle hareket etmek gerekiyor. Her şey temelden başlıyor. Bu nedenle öncelikle ebeveyn olarak çocuklarımızla başlamalıyız, bunu yakın çevremize yaymalı, sonra daha büyük sorumluluk alarak topluma değer yaratacak noktaya gelmeliyiz. Bu yüzden projeyi çok önemsiyor ve destekliyorum.

GAZİ OSMAN OVALI
Antakya-Hatay, Ford ve Fiat Bayi

Türkiye’nin geneline baktığımız zaman özellikle kadınların toplumsal hayatta çok daha az rol aldıklarını gözlemliyoruz. Kadınların ve erkeklerin aynı statüde olması ve aynı kulvarda yarışmaları gerektiği kanaatindeyim. Bu nedenle “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” kapsamında yapacağımız çalışmaların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yaklaşık 10 senedir Ülkem İçin kapsamında attığımız her adım, önemli bir adımdı. Her uzun soluklu yürüyüş bir adımla başlar. Ben atılan bu adımın önemli olduğunu düşünüyorum.

BEKİR KULAK
Aksaray Beko Bayi

Bu konuda öncelikle kavramlara bakmak gerekiyor. Evlilikte kadın ya da erkek değil ‘biz’, iş hayatında kadın ya da erkek yönetici değil sadece ‘yönetici’, çocuklarımızda kız çocuk- erkek çocuk değil ‘evlatlarımız’ olarak bakmalıyız. Bu en temel noktadır bu meselenin. Yaklaşık 8 yıldır Koç Topluluğu’nun Ülkem İçin Projesi’nde çalışıyorum. Seçtiğimiz her konu gerçekten gibi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği konusu da oldukça önemli. Bu konunun toplumumuzun geleceği için de çok büyük bir önem taşıdığını düşünüyorum.

ALİ GİZER
Adana Ford Arçelik Bayi

Koç Topluluğu’nun böyle duyarlı bir konuda ve ihtiyaç olan projeye başlamasından dolayı çok mutluyum ve bu çok sevindirici. Her konuda eşitlik çok önemli ama cinsiyet eşitliği konusu biraz daha duyarlılık göstermemiz gereken bir konu. Bu nedenle bu projenin başarıya ulaşmasını çok arzu ediyorum. Proje kapsamında bunu yapacağımız bireysel ve kamusal çalışmalar var. Hep birlikte ele ele vererek çalışmayı tüm Türkiye’ye ulaştırmak ve farkındalık yaratmak amacıyla çalışmalarımıza başlayacağız.

“ÜLKEM İÇİN” YENİ TEMASI İLE YOLA KOYULDU

ÖNCE “CİNSİYET EŞİTLİĞİ” DEDİK

Ülkem İçin Projesi’nin yeni döneminde cinsiyet eşitliğinin önemine odaklandık. Bu konuda öncelikle farkındalık yaratma hedefiyle Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum projesini oluşturduk.

1

2

3

4

DEĞİŞİM ÖNCÜLERİYLE BULUŞTUK

Koç-Kam ve UNESCO’dan eğitim olarak bakış açılarını değiştiren 200 yöneticimiz şirketlerinde değişim yaratmak için harekete geçti.

ÇARKLARI DÖNDÜRDÜK

350 gönüllü çalışanımız AÇEV’den aldıkları eğitimlerle “Bilgi Değirmeni”ne rüzgar oldular. Bu seminerlerle binlerce çalışanımıza ulaşmak için yola koyuldular.

PROJEMİZİ DUYURDUK

Eşitlikçi bir toplum için üzerimize düşeni yapmak için herkesi projeye destek vermeye davet ettik.

5

6

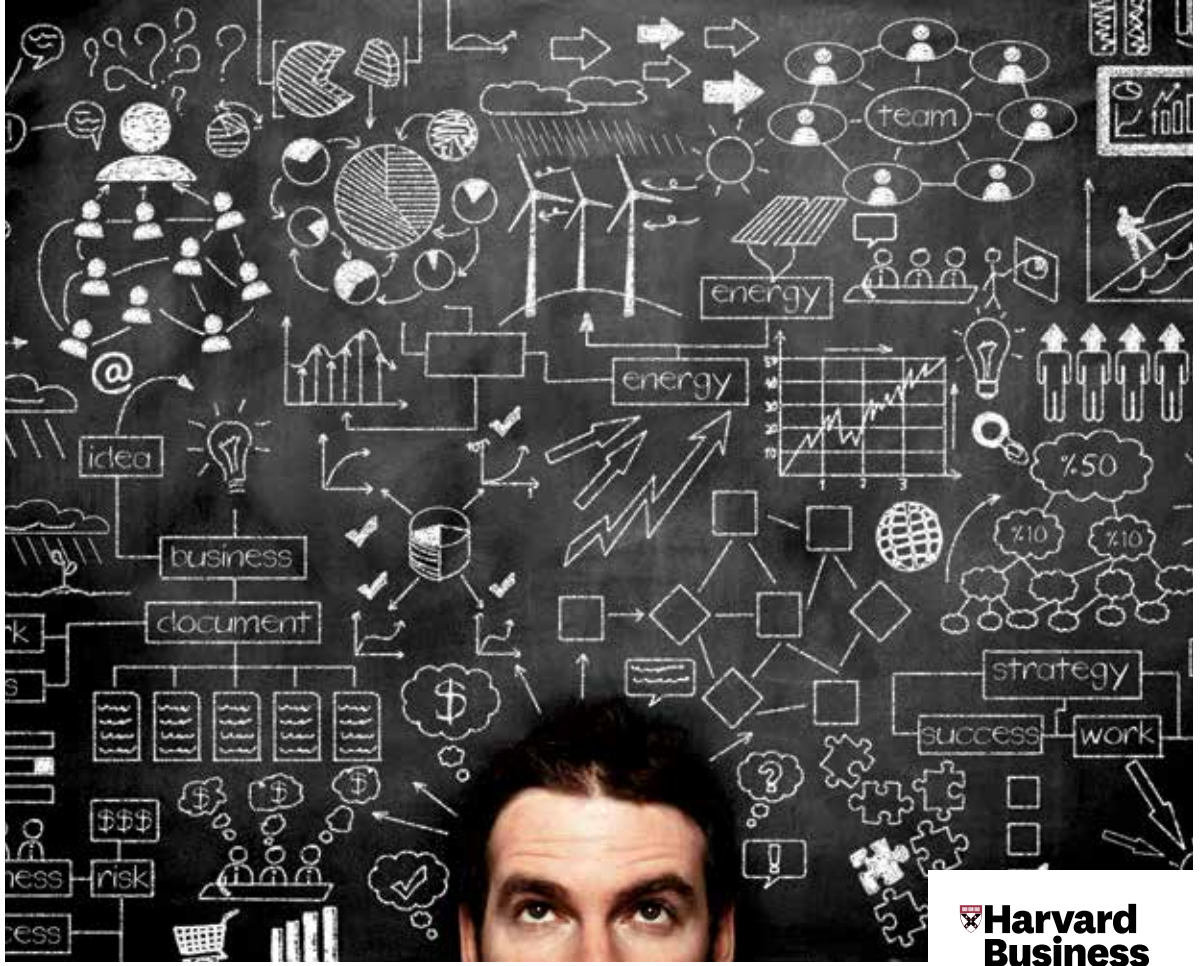
BAKİŞ AÇIMIZ FARKLILAŞTI

14 şirketimizde çalışanlara verilen Bilgi Değirmeni seminerleri ile değişim rüzgarları esmeye başladı.

ARTIK SAHADAYIZ

81 ilden gönüllü Ülkem İçin Elçileri ile gerçekleştirilen eğitimlerin ardından TAPV ile yerelde farkındalık çalışmaları hız kazandı.

**Harvard
Business
Review**

TÜRKİYE

www.hbr.org

www.hbrturkiye.com

Bu makale Harvard Business Review Türkiye'nin Eylül 2015 sayısında yayımlanmıştır.

Copyright © 2014 Harvard Business School Publishing Corporation. Tüm hakları saklıdır.

Tasarım Odaklı Düşünme Rüştünü İspat Ediyor

SADECE ÜRÜN TASARIMINDA KULLANILAN YAKLAŞIMLAR, KURUMSAL KÜLTÜRE İLHAM VERİYOR.

JOHN KOLKO

Büyük ölçekli organizasyonlarda bir değişim yaşıyor ve bu değişim, tasarımı kurumun merkezine daha da yakın bir noktaya konumlandırıyor. Ancak yaşanan değişim estetikle ilgili değil. Tasarım prensiplerini insanların çalışma biçimlerine uygulamakla ilgili...

Bu yeni yaklaşım aslında modern teknoloji ve modern iş dünyasının

artan karmaşıklığına verilen bir cevap. Bu karmaşıklık birçok farklı biçimde kendini gösterebilir. Bazen ürünün merkezinde yer alan yazılımın donanımla (zaten doğası gereği karmaşıktır) entegre edilmesi ve kullanıcı açısından basit ve sezgisel hale getirilmesi (bu da bir diğer zorlu konu) gerekir. Bazen ele alınan sorun çok boyutlu olabilir: Bir sağlık hizmetleri programı tasarlamamanın bir ayakkabı

tasarlamaya kıyasla ne kadar zor olduğunu düşünün. Bazen de iş ortamı o kadar değişkendir ki şirketler ayakta kalabilmek için birçok yolu denemek durumunda kalır.

Şirketlerin her gün karşı karşıya kaldıkları diğer karmaşık durumlarla ilgili uzun bir liste yapılabilir. Tüm bunların ortak noktası şudur: İnsanların bunları anlaması için yardıma ihtiyaçları

var. İnsanlar, özellikle teknolojilerle ve diğer karmaşık sistemlerle olan etkileşimlerinin basit, sezgisel ve keyifli olmasını isterler.

Bu tür etkileşimler kurmak ve tepki veren, esnek bir organizasyon kültürü geliştirmek için elimizdeki en iyi araç tasarım odaklı düşünme olarak adlandırılan bir dizi prensiptir. (Kullanıcılarla empati kurma, prototip oluşturma ve hatayı tolere etme gibi).

TASARIM ODAKLI KÜLTÜR NEDİR?

Eğer 1990'ların sonundaki dot.com çılgınlığını görmüşseniz tasarımcı denildiğinde ofisten çok bara benzeyen çalışma ortamlarında birbirlerine Nerf dartları atan 20'li yaşlardaki kişiler aklınıza gelebilir. Tasarım, eskiden beri estetik ve beceriyle ilişkilendirildiğinden dolayı tasarımcılar da artistik bilgisi öne çıkan kişiler olarak görüldü. Bununla beraber, tasarım odaklı kültür, tasarımı bir rol olarak görür ve onu fikirleri hayata geçirmeye yardımcı olan herkesin başvurabileceği bir prensipler bütünü olarak tanımlar.

Kullanıcıların deneyimlerine, özellikle de duygusal deneyimlerine odaklanın. Tasarım odaklı bir organizasyon, çalışanlarının, kullanıcılar ile empati kurabilmesi için insanların ne istediği ve neye ihtiyacı olduğunu belirlemeleri ve buradan yorumla oluşturmalarını teşvik eder. Bu yorumları kantitatif bir jargonla ifade etmek oldukça zordur. Bunun yerine tasarımın önemini anlayan organizasyonlar, ürün ve hizmetlerini tanımlarken duygusal bir dil (arzuları, heyecanları, katılımcılığı ve deneyimi vurgulayan sözler) kullanır. Ekip üyeleri bir ürüne veya hizmete yönelik değer önermesinin somut faydaları ve gereksinimleri kadar duygusal etkisini de konuşur ve tartışırlar.

Geleneksel bir değer önermesi bir fayda vaadidir. Bir Lexus aldığınızda bu otomobilin üreticisi size şık ta-

sarlanmış ve yüksek performanslı bir araçla güvenli ve konforlu bir seyahat deneyimi vaat eder. Duygusal değer önermesi ise bir duygu vaadidir. Bir Lexus aldığınızda otomobilin üreticisi size şımartılmış, lüks ve zengin hissetme vaadinde bulunuyordur. Tasarım odaklı organizasyonlarda, duygu ağırlıklı bir dil; aptalca, zayıf veya önyargılı olarak değerlendirilmez. Bu şirketlerdeki stratejik diyaloglar, bir iş kararının veya pazardaki bir eğilimin müşterilerin deneyimlerini nasıl etkileyeceğine yöneliktir ve genelde iyi tasarlanmış önerilerin finansal başarıya destek olacağı sık vurgulanır.

Harika deneyimler yaşamaya yönelik odaklanma sadece ürün tasarımcıları, pazarlamacılar ve stratejistlerle sınırlı kalmaz, şirket içinde müşteriye yönelik her birimi de etkiler. Örneğin finans bölümünü ele alalım. Genelde bu bölümün müşterilerle ilişkisi faturalar veya ödeme sistemleri üzerindedir. Ödeme sistemleri de dahili iş süreçlerinin optimizasyonu veya müşteri gereksinimleri çerçevesinde tasarlanmıştır. Ancak bu sistemler müşterinin şirketle ilgili algısını etkileyebilen temas noktalarıdır. Müşteri deneyimine odaklı bir kültürde finansal temas noktaları, dahili operasyonel ihtiyaçlara göre değil; kullanıcıların gereksinimlerine göre tasarlanır.

Karmaşık sorunları incelemek için modeller oluşturun. Önceleri fiziksel nesneler yapmak için kullanılan tasarım odaklı düşünme, bir müşterinin bir hizmeti nasıl deneyimlediği gibi daha karmaşık ve soyut konularda da kullanım alanı bulmaya başladı. Tasarım odaklı düşünen kişiler, bağlamdan bağımsız biçimde keşfetmek, tanımlamak ve iletişim kurmak için tasarımsal araçlar olarak adlandırılan fiziksel modeller kullanmaya başladı. Genelde diyagramlar ve çizimlerden oluşan bu modeller çalışma tablolarını, ürün özellikle ortamda kullanılan ve tanımlamaya yarayan diğer kurumsal dokümanları destekliyor ve hatta bazı durumlarda

Tasarım, eskiden beri estetik ve beceriyle ilişkilendirildiğinden tasarımcılar da artistik bilgisi öne çıkan kişiler olarak görüldü. Bununla beraber, tasarım odaklı kültür, tasarımı bir rol olarak görür.

olarak yerini alıyor. Karmaşa içerisinde keşif yapmak için elimizi kolaylaştırıyor ve doğrusal olmayan sorunlara, doğrusal olmayan düşüncelerle yaklaşma imkanı veriyorlar.

Örneğin, "U.S. Department of Veterans Affairs Center for Innovation" Müşteri Yolculuğu Haritası adını verdiği bir araç kullanarak gazilerin bu dernekle olan duygusal ilişkilerindeki iniş ve çıkışları belirlemeye çalışıyor. Bu merkezde çalışmış bir tasarımcı olan Melissa Chapman, "Bu araçlar farklı paydaşlarımıza farklı hikayeler anlatma sürecinde işimizi çok kolaylaştırdı" diyor ve ekliyor, "Bu araçlar, ayrıca, tüm organizasyonu değiştirmek ve bu aciliyet gerektiren stratejinin iletişimini yapmak için bir yol oluşturmamıza yardımcı oldu." Müşteri yolculuğu haritası ve diğer tasarım modelleri olayları anlamak için birer araçtır. Bir soruna farklı açılardan bakmayı mümkün kılarlar.

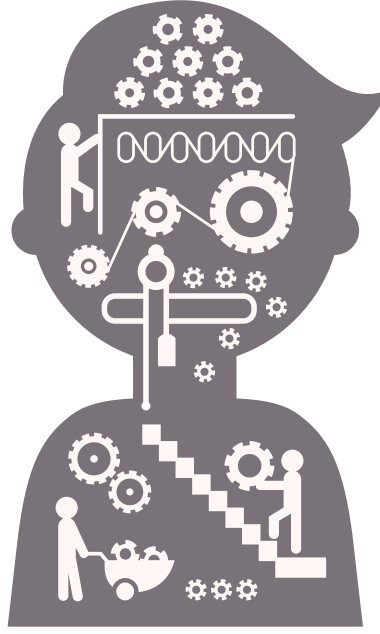
Potansiyel çözümleri keşfetmek için prototiplerden yararlanın.

Tasarım odaklı organizasyonlarda toplantı odaları başta olmak üzere ofisin her yerine yayılmış yeni fikir, ürün ve hizmet prototiplerini görmeniz mümkün. Nasıl ki müşteri yolculuğu haritaları sorun düzenimini belirtmek için kullanılıyorsa, prototipler de çözüm düzenimini belirlemek ve çözümleri keşfetmek için kullanılır. Dijital, fiziksel veya diyagram şeklinde olabilirler ancak

şekilleri ne olursa olsun asıl amaçları fikirlerin iletişimini sağlamaktır. Erken aşama prototipleri herkese açık biçimde sergilemek, açık fikirli, kuralları izlemektense keşfetmeye ve denemeye açık bir kültürün de göstergesidir. MIT Media Lab bu yaklaşımı, "Demo yap ya da öl" sloganıyla somutlaştırmıştır. Bu söylemin temelinde bir fikrin gerçekten değerli bir hale gelmesi için prototipleştirmenin bir zorunluluk olduğu anlayışı yatar. Tasarım odaklı şirketler herkese açık bir ortamda fikirlerini tartışmaktan ve prototiplerde hızla iterasyonlar yapmaktan çekinmezler. Bu yaklaşım, inovasyon uzmanı Michael Schrage tarafından "ciddi bir oyun" olarak tanımlanır. Aynı isimli kitabında Schrage, inovasyonun kişisel olmaktan ziyade sosyal bir olgu olduğunu belirtir ve şu vurguyu yapar: "Muhtemelen prototipleştirme inovatif bir şirketin uygulayabileceği en pragmatik yaklaşımdır."

Başarısızlığı tolere edin. Tasarım kültürü eğiticiidir. Hatayı teşvik etmez ancak tasarım sürecinin iteratif (tekrarlama) doğası gereği ilk seferde başarıyı yakalamamanın pek de mümkün olmadığı bilinir. Apple başarısıyla tanınan bir şirkettir ancak biraz detayına baktığınızda Newton tablet, Pippin oyun sistemi ve Copland işletim sistemi gibi çok başarılı olamayan ürünlere de imza attığını görürsünüz. (Pippin ve Copland lansmanlarından iki yıl sonra piyasadan çekildi.) Şirket başarısızlığı bir öğrenme fırsatı, inovasyonun maliyet kalemlerinden biri olarak görüyor.

GE Software'de deneyim üst yöneticisi olan Greg Petroff, iteratif sürecin GE'de nasıl işlediğini şöyle anlatıyor: "GE, eski tip ve yıpratıcı ürün özellikleri yaklaşımından vazgeçiyor. Ekipler, bir işle ilgili ne yapacaklarını o işi yapma, iterasyon ve ön çalışmalar süreçlerinde öğreniyor." Kurumun her alanından çalışanlar herhangi bir mahcubiyet hissetmeden veya cezai işleme maruz kalmadan sosyal riskler alabiliyor, örneğin henüz tamamlanmamış fikirleri öne sürebiliyor.

Anlamlı bir basitlik oluşturun.

Duygusal değer önermesi üzerine şekillendirilen ürünlerin birçoğu rakiplerin ürünlerinden daha basittir. Bu kısıtlamalar, ürünlerin ne işe yarayıp yaramayacağı konusuna yönelik müzakerelerden doğar. Şirketler, üründen bazı özellikleri çıkararak müşterilere daha net ve basit bir deneyim sunar. İçinde karmaşık bir teknoloji barındıran termostat sistemi Nest, diğer termostat ürünlerine kıyasla daha sade görünür ve böylelikle şirketin tasarım felsefesini yansıtan bir duygusal deneyim ortaya koyar. Şirketin CEO'su Tony Fadell Inc. dergisinde yayımlanan bir röportajında, "Günün sonunda reklamınızla veya ürününüzle bir duygu oluşturmalsınız. Ve bu duygu içinizden gelir" diyordu.

Square'in mobil uygulaması Cash, tek bir şey yapmanıza imkan veriyor: Arkadaşınıza para göndermek... Şirketin CEO'su Jack Dorsey, "Ben kendimi bir editör olarak görüyorum ve aslında her CEO bir editördür. Bir sürü bilgiye ve gidebilecek birçok yere sahibiz ama tüm bunlardan tek bir hikaye anlatmamız lazım" diyor. Square gibi organizasyonlarda ürün liderlerinin basit bir evet/hayırdan

başka bir laf etmediklerini görebilirsiniz. Bu tür şirketler, ilave özelliklerle pazarda yer kapmaya çalışmaktansa, daha sınırlı bir odaklanma ile pazarın lideri olmaya oynarlar.

BU DEĞİŞİMİ HANGİ TÜR ŞİRKETLER GERÇEKLEŞTİRİYOR?

IBM ve GE gibi endüstrilerinin dev şirketleri yazılımın, işlerinin temel bir unsuru olduğunu fark ediyorlar. Bununla birlikte oldukça yoğun bir karmaşa ile de karşı karşıya olduklarının farkına varıyorlar. Tasarım odaklı düşünme, basitleştirme ve insan-cıllaştırma için çok önemli bir araç. Ekstra bir özellik değil, bir temel yetkinlik olarak konumlandırılmalı.

IBM Global Services iş biriminden sorumlu kıdemli başkan yardımcısı Bridget Van Kralingen basına verdiği bir demeçte, "Artık iş stratejisiyle kullanıcı deneyiminin tasarlanması arasında gerçek anlamda bir farklılık yok" diyor. IBM, Kasım 2013'te Austin, Teksas'ta bir tasarım stüdyosu açtı. Bu, şirketin büyük bir tasarım organizasyonu oluşturmak için yapacağı 100 milyon dolarlık yatırımın bir parçasıydı. Bu projenin Genel Müdürü Phil Gilbert basın bülteninde şöyle bir yorumda bulunuyordu: "En basit söylemle amacımız; evde, işte ve her yerde mükemmel tasarımlar talep eden günümüz kullanıcıları için kurumsal yazılımları modernize etmek ve bunu endüstrimizde şimdiye kadar görülmemiş geniş bir kapsamda ele almak." Şirket 1000 tasarımcıyı işe almayı hedefliyor.

Frog tasarım şirketinde çalıştığım dönemde GE, yeni hayata geçirdiği tasarım uygulamalarının dilini, araçlarını ve başarı ölçütlerini oluşturmak ve yaygınlaştırmak için bizi tutmuştu. GE'de endüstriyel internet uygulamalarının tasarım direktörü David Cronin şirketin sadece fiziksel ürünler üretme işinde olmadığını, aynı zamanda dünyanın en büyük yazılım sağlayıcılarından biri olması gerektiğinin farkına varıldığını anlatıyor. Bu yazılımların karmaşıklık seviyesi oldukça fazlaydı, bu nedenle Cronin

ve ekibi tasarıma başvurdu. “Bize verilen talimat ürün oluşturmaktı ama aynı zamanda çevik inovasyonlar yaratmamız da bekleniyordu. Bu oldukça zorlu bir görev. Tasarımı, bir kültürel değişim oluşturacak ölçekte ve biçimde kullanmamız isteniyor” diyor Cronin.

IBM ve GE yalnız değil. Ürün yaklaşımından hizmet yaklaşımına, donanımdan yazılıma veya fizik-selden dijitale evrilen her köklü ve oturmuş şirket, kullanıcı deneyimi-ne odaklanmak durumunda. İşini küresel boyuta taşımak isteyen her köklü şirket farklı kültürel bağlamlara uyum sağlayabilecek iş süreçleri geliştirmek zorunda. Verimlilikten ziyade inovasyona yönelik bir felsefeyle rekabette yerini almak isteyen her köklü şirket sorunları sanatsal biçimde tanımlamak ve çözümler arasında deneyler gerçekleştirmek durumunda.

Tasarım arayışı sadece büyük markalarla sınırlı değil; büyük strateji danışmanlık şirketleri, genellikle servis tasarımı yapan küçük firmaları satın alarak bu yeni dünyaya giriş yapıyor. Geride bıraktığımız birkaç yıl içinde Deloitte Dublin’i, Accenture Fjord’u ve McKinsey Lunar’ı satın aldı. Fjord’ün kurucusu Olof Schybergson tasarım odaklı düşünmenin empati temelli yaklaşımının iş başarısı için çok önemli olduğunu düşünüyor. Bir röportajında, “Doğrudan müşteriye gitmek çok etkili bir uygulamadır. Müşterilerin davranışları, beğenileri ve beğenmedikleri hakkında veri ve içgörü toplamak için yeni imkanlar var. Inovasyon için gerekli olan verilere ve iştaha sahip olanlar başarıya ulaşacak” diyordu. Bu satın alımlar tasarımın, üst segment kurumsal danışmanlıkta önemli ve hizmet portföyünün vazgeçilmez bir parçası haline geldiğini gösteriyor.

SIKINTILAR NELER?

Yıllar önce, tasarımı belirli bir “kreatif” grupla sınırlayan büyük ölçekli bir eğlence şirketine danışmanlık vermiştik. Şirket tema parklarına tek-

Tasarım odaklı düşünme, basitleştirme ve insancillaştırma için önemli. Ekstra bir özellik değil; temel bir yetkinlik olarak görülmeli.

nolojiyi sokmak istiyordu ve başarılı bir ziyaretçi deneyiminin tasarımıdan geçtiğinin farkına varmıştı. Şirket ayrıca tasarımın tüm organizasyon tarafından temel bir yetkinlik olarak algılanması gerekliliğinin de farkına varmıştı. Bu değişim hiçbir zaman kolay değildir. Yerleşik kültüre sahip her şirkette görüldüğü gibi bu şirket de birçok zorlukla karşı karşıya kaldı.

Belli seviyede muğlaklığı kabul- lenin.

Söz konusu eğlence şirketi küresel ölçekte faaliyet gösteriyordu, bu nedenle çeyrek bazında açıklanan kârlılığı destekleyecek, tekrarlanabilir ve öngörülebilir operasyonel uygulamalara değer veriyordu. Parklara teknolojiyi sokmak çok büyük bir sermaye yatırımı gerektirdiğinden dolayı bu yatırımın sağlıklı bir şekilde geri dönüşünün olması konusunda bir baskı vardı. Ancak tasarım, tahminlere kolaylıkla uyum sağlayan bir alan değildi. Daha iyi bir deneyimden ne kadar değer sağlanacağını veya yaratıcılığa yönelik yatırımın geri dönüşünün hesaplanması kolay değil.

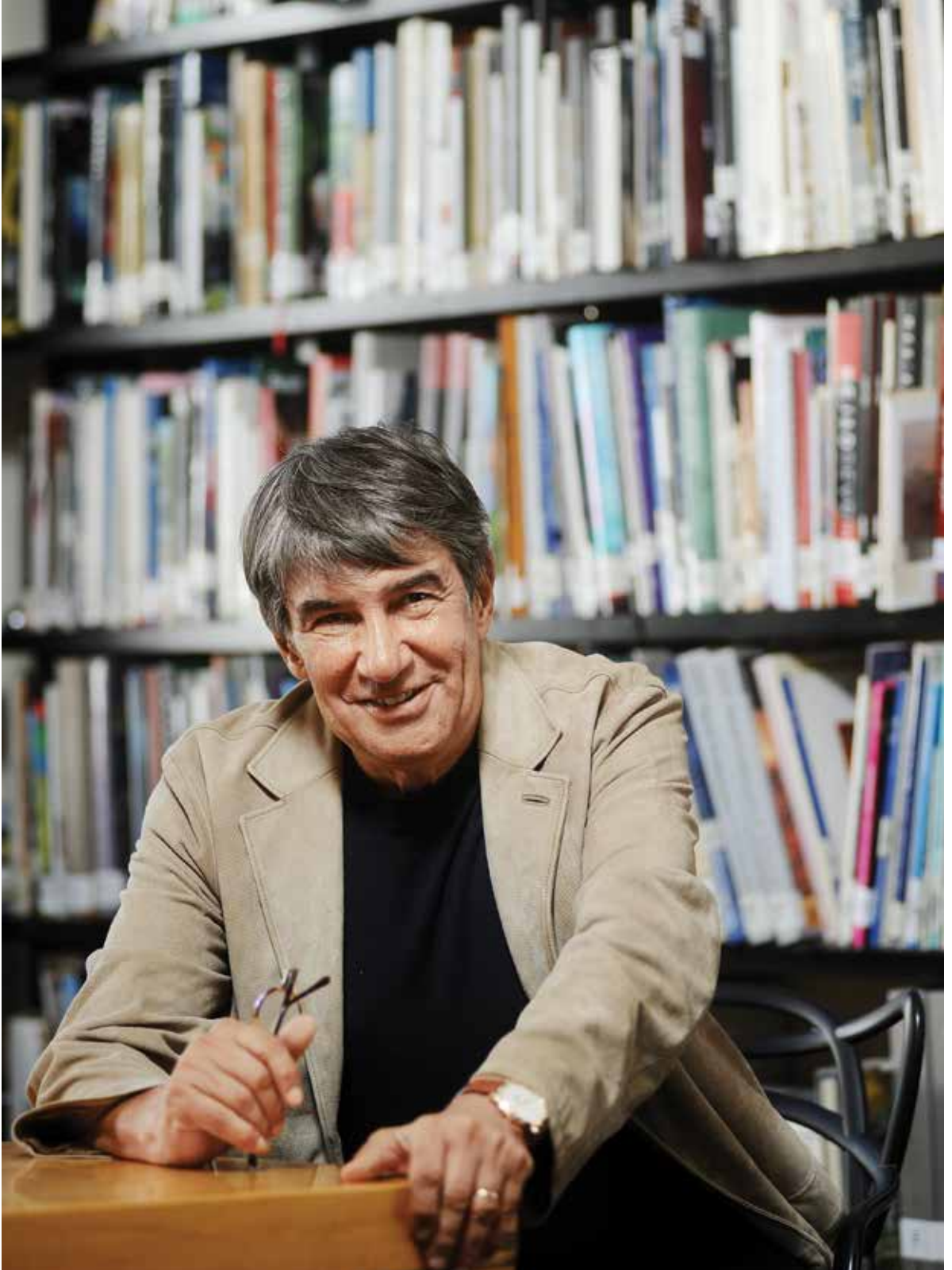
Riski kabullenmek. Dönüştürücü etkiye sahip inovasyon, doğası gereği risklidir. Çıkanılar ve inanç gerektirir. Bir şeyin daha önce hayata geçirilmiş bir örneği yoksa bunun getirisinin garanti etmenin bir yöntemi yoktur. Filozof Charles Pierce içgörünün “bir şimşek gibi” geldiğini söyler, yani içgörüler mantıksal temele oturtmak veya onlara karşı savunma geliştirmek kolay değildir. Liderler, insanların fırsatları değerlendirecekleri ve sorunu tamamen ve mantıksal biçimde anlamadan

harekete geçebilecekleri bir kültür oluşturmali. Eğlence şirketindeki iş ortaklarımız bir tasarım danışmanlığı alma yetkisine sahipti ve şirket bunun öneminin farkındaydı.

Beklentileri sıfırlamak. Şirketteki liderler tasarımın gücünü anladıkça, birçoğu tasarım odaklı düşünmeyi sorunlarının çözümü olarak görmeye başlar. Stratejik açıdan etkin yeni pozisyonlarının keyfini çıkaran tasarımcılar genelde bu algıyı körüklediler. Eğlence şirketiyle birlikte çalıştığım ben de bu sorunun bir parçasıydım çünkü yaşamak için kazanmak zorunda olduğum para, tasarım danışmanlığı hizmeti satmaktan geliyordu. Fakat tasarım tüm sorunları çözemez. İnsanların ve organizasyonların karmaşıklığı anlamasını sağlar. Inovasyon açısından çok iyi bir şeydir. Geleceği tahmin etmede çok işe yarar. Ancak stabil bir işi optimize etmeye, hızlandırmaya veya faaliyete geçirmeye yönelik doğru bir araçlar bütünü olduğu anlamına gelmez. Ayrıca, beklentiler doğru biçimde belirlenmiş olsa bile, gerçekçi bir zaman çerçevesine oturtulmalıdır zira büyük organizasyonlarda kültürün değişim hızı yavaştır.

TASARIMA YÖNELİK ORGANİZASYONEL bakış açısı teknolojinin insancillaştırılması ve duygusal açıdan anlamlı ürün ve hizmetler oluşturma anlamında benzersiz bir fırsat ortaya çıkarır. Bu bakış açısını uygulamaya geçirmek kolay değildir. Fakat bunu yapmak insanların bir parçası olmak isteyeceği, değişen iş dinamiklerine hızla yanıt veren ve bireysel katılımcılara yetki sağlayan bir iş ortamı sağlayacaktır. Ve tasarımın empatik doğası gereği işe daha insancil ve düşünceli bir yaklaşım getirecektir.

 Jon Kolko, bir eğitim yazılımı şirketi olan Blackboard’ın başkan yardımcısı, Austin Center for Design’ın kurucusu ve direktörü ve *Well Designed: How to Use Empathy to Create Products People Love* (HBR Press, 2014) kitabının yazarıdır.

RAFFİ PORTAKAL

“İyi Bir Hastane Bina Değil İnsanlardır”

BAZI KURUMLAR İNSANLARI ETKİLER, BAZILARI DEĞİŞTİRİR, BAZILARI DÖNÜŞTÜRÜR... SANAT VE KÜLTÜR DÜNYAMIZIN TANINMIŞ SİMLERİNDEN RAFFİ PORTAKAL'IN SADECE DOĞDUĞU YER DEĞİL, BİR ANLAMDA “VARLIĞINI BORÇLU OLDUĞU” AMERİKAN HASTANESİ İLE İLİŞKİSİ İSE BUNLARIN ÇOK ÖTESİNDE...

Vehbi Koç Vakfı bünyesinde hizmet veren Amerikan Hastanesi, sağladığı hizmetleri 95 yıldır kesintisiz sürdürüyor. Bir asra yaklaşan bu süreçte ülkemizin sağlık sektörünün gelişmesinde önemli rol üstlenen Amerikan Hastanesi, yeniden sağlığına kavuşturduğu birçok insanın kişisel tarihlerinde de önemli yer edindi. Ancak bu insanların arasında öyle bir şahsiyet var ki, “varlığını Amerikan Hastanesi’ne borçlu” dersek abartmış olmayız. Kültür ve sanat dünyamızın önemli isimlerinden biri olan Raffi Portakal’dan bahsediyoruz:

“1946 yılının 28 Aralık günü, sabaha karşı doğdum... Nerede? Amerikan Hastanesi’nde. Tabii o zamanlar sonografi [ultrason] gibi teknolojiler yok. Teyzemin kızı Nadya Buğday, biz ona Mimi derdik, koşarak doğumhanenin dışında bekleyen babamın yanına geliyor ve ‘oğlun oldu’ diyor. Babam müthiş seviniyor, çok mutlu oluyor.”

Ancak Amerikan Hastanesi’ni Raffi Portakal için bu denli önemli kılan sadece orada doğmuş olması değildir. Raffi Portakal’ın Ordulu olan annesi Mannik Hanım ile İstanbullu olan babası Aret Bey’in ilk kez karşılaşip tanışmalarını sağlayan yerdir aynı zamanda.

“Önemi yalnız benim orada doğmuş olmamdan değil, annem ile babamın tanışmasına ve Portakal adının devam etmesine de Amerikan Hastanesi vesile oluyor. Tesadüfün böylesi... 1940’lı yılların

ilk yarısında annem Ordu’da ortaokulu bitirmiş. Okumaya meraklı; liseye devam etmek istiyor ama o vakitler Ordu’da lise yok. İki yer var gidebileceği: Ya en yakınındaki büyük şehir Trabzon ya da İstanbul... Ama İstanbul bir rüya...”

MELİNE HANIM İMDADA YETİŞİYOR

Raffi Bey’in dedesi Agop Efendi’nin gönlü kızı Mannik Hanım’ı tek başına ne Trabzon’a ne de İstanbul’a göndermeye el vermez. Ama Mannik Hanım okumakta ısrarcıdır. O sırada İstanbul’da Amerikan Hastanesi’nde hemşire olan akrabalarından Meline Hanım’ın Ordu’ya ziyarete gelmesi, Raffi Portakal’ın hayatındaki tesadüfler zincirinin ilk halkasıdır.

“Meline Hanım, -yakınlarda 101 yaşında kaybettik kendisini- Ordu’ya geldiğinde dedemle bu konuyu konuşuyorlar. ‘Agop Efendi, madem Mannik

okumak istiyor gel Mannik’i Amerikan Hastanesi’ne gönder. Orada hemşire okulu var, hem lise muadili bir okul hem de bir dil bir meslek öğrenir. Yatılı bir okul, ayrıca birçok Ermeni kız öğrencisi var’ diyor. Dedem düşünüyor, taşıyor ve sonunda aklına yatıyor.”

Mannik Hanım sevinçten havala- ra uçmuştur. Çünkü Raffi Bey’in deyimiyse Evrensel Ailesi için bu bir “devrimdir” aynı zamanda... Mannik Evrensel İstanbul’a gelir ve Amerikan Hastanesi’nin yanındaki Hemşirelik Okulu’nda eğitimine başlar. O yıllarda okulun eğitim süresi 3 yıldır. Son sınıf öğrencileri tatbiki eğitim için Amerikan Hastanesi’nde hasta ziyaretlerine katılmaktadır. Son sınıfta okuyan Mannik Hanım da hastalarla ilgilenmeye başlamıştır. Bu ziyaretler Mannik Hanım ile Aret Bey’in karşılaşmalarına zemin hazırlar.

PİCASSO’YU, MONET’Yİ, RENOİR’I TÜRKİYE’YE GETİRDİ

20. Yüzyıl’ın başlarından bu yana, dört kuşaktır Türkiye’nin sanat ve kültür hayatına önemli katkılarda bulunan Portakal Ailesi’nin üçüncü kuşak temsilcisi Raffi Portakal, 1964’ten itibaren aile mesleği olan antikacılık ve müzayecilik mesleğini benimsedi. 1973’te kendi galerisini açan Portakal, 1984’te sanat ve kültür seminerleri vermeye ve sergiler düzenlemeye başladı. Bu sergiler arasında “Abdülmecid Efendi Resimleri”, “Osmanlı Hat Sanatı”, “Oryantalistler”,

“Osmanlı Şaheserleri” yer almaktadır. 2004 yılının sonunda Türkiye’de ilk kez aralarında Picasso, Monet, Renoir, Dali, Lautrec gibi çok önemli isimlerin bulunduğu “Batı Resminin Büyük Ustaları” isimli satışa açık sergiyi gerçekleştirdi. Antikacılık, müzayecilik etkinliklerinin yanı sıra özel müze, kurum ve özel koleksiyonlara sanat danışmanlığı yapan Raffi Portakal, Portakal Sanat ve Kültür Evi’nin 100. yılı olan 2014’te tokmağı kızı Maya Portakal’a devretti.

"Babam, o sırada tifodan hastanede yatıyor. Nerede? Amerikan Hastanesi'nde... Annem, Mannik Hanım, hastaları dolaşırken babamla da ilgileniyor tabii... Babam çok beğeniyor annemi. Ama birkaç gün sonra iyileşiyor ve hastaneden ayrılacak, 'Birlikte gezebilir miyiz?' diye soruyor. Annem 'Katiyen böyle bir şey mümkün değil' diyerek reddediyor. Peki ne yapsın babam? Pes etmiyor. Taburcu olduktan sonra da gidip gelmeye devam ediyor ama annem babamı görmüyor bile... Sonunda babam annemle bir kez daha konuşabilmek, onu ikna edebilmek için bir hastalık uydurup yeniden hastaneye yatıyor. Annem yine hastaları dolaşırken babamı görüyor. Babamın ısrarı üzerine annem en sonunda "Ben ancak nişanlanırsam çıkabilirim, başka yolu yok" deyince babam önce ailesi ile tanıştırıyor annemi. Okulu bitince

de birlikte Ordu'ya gidiyorlar ve Agop Efendi'den annemi istiyor."

AMERİKAN HASTANESİ İLE İLK TANIŞMA

Agop Efendi'nin de onayını alan Aret Bey ile Mannik Hanım 1944 yılında evlenirler ve 1946 yılında Raffi Portakal dünyaya gelir. Bu arada Aret Bey'e oğlunun doğuşunu müjdeleyen Nadya Buğday da teyzesi Mannik Hanım'ın izinden gitmiş ve aynı okulda hemşirelik okumuştur.

"Kuzinim Nadya Buğday da aynı okulda okudu ve çok başarılı bir hemşire oldu. Operating room [ameliyathane] hemşiresi idi. Amerikan Hastanesi'nde başarılı olduktan sonra şöhretli bir şekilde Amerika'ya gitti, orada da yine aynı işini çok başarılı bir şekilde sürdürdü. O sırada Dr. Shepard var Amerikan Hastanesi'nin başında, eşi ile birlikte Amerikan Hastanesi'nin kalbi. Nasıl bir disiplin var,

görmelisiniz. Ben Amerikan Hastanesi'ne çok sık gittim, 1953'te kardeşim de orada doğdu. Hastaneye ziyarete gitmek mühim bir olaydı. Şimdiki gibi elini kolunu sallaya sallaya git, hastanın yanında istediğin kadar kal, yok öyle şeyler. Hangi saatte gidilir, ne kadar kalınır hepsi belliydi. Hiç unutmam, hastanenin girişinde sağda vezne gibi bir yer var, oraya gidip hastanı bildiriyorsun. Ziyaret saatini bekliyorsun. Yukarıda başka ziyaretçi varsa zaten giremezsin; hastanın durumuna bağlı, doktor izin vermeyebilir. Giriş kapısı daima kilittir, ziyarete izin çıktığında bir zil sesi duyulur; kapı açılmıştır."

Raffi Portakal'ın da hatırlattığı Dr. Lorrin A. Shepard, 1927 ile 1957 yılları arasında tam 30 yıl süreyle Amerikan Hastanesi'nin başhekimliğini yürütmüştür. Raffi Bey'in "Müthiş anılarım var" diye anlattığı Amerikan Hastanesi ziyaretleri devam eder. 1955 yılında henüz dokuz yaşındayken kolu kırıldığında da yine ilk başvurdukları yer Amerikan Hastanesi'dir ve tedavisini Dr. Shepard gerçekleştirmiştir.

"1955 yılıydı, o zamanlar Yeşilköy'deyiz. Evimizin karşısındaki arsada çitlembik ağacı var ama ağaca çıkamıyoruz, arkadaşım Oğuz ve ben... Çıkmanız lazım, tüftüf için cephane toplayacağız... Arandık tarandık ayakları oynayan ufak bir masa bulduk ağacın altına çektik. Ama yetmiyor! Onun üzerine bir tane oynak iskemle koyduk; yine yetsemiyorum... Bu arada Oğuz benden daha ağır ya da belki daha uyanık, ben tüy gibiyim. O masayı tutuyor ben dallara erişmeye çalışıyorum. 'Ne yapalım' diye düşünürken, arsanın bir köşesinde tuğlalar bulduk. Tuğlaları da ekleyince dala yetiştim, ağaca çıkmayı başardım. Çitlembikleri topladım, artık inme vakti... Ağacın gövdesi çok geniş oradan inemiyorum. 'Çıktığım yoldan ineyim' dedim, kendimi daldan aşağı sarkıttım. Ayaklarım tuğlalara değer değmez tuğlalar devrildi, ben asılı kaldım. Oğuz beni seyrediyor, bir yandan da katılıyor gülmekten halime. 'Tuğlaları yerine koy' diyorum, imkanı yok. Kollarımın takati kesilince bari masanın üzerine düşmeyeyim diye kendimi yana doğru bıraktım. Kolumun üzerine düşmüşüm. Bir kalktım ki kolum bir garip, kemik iki yerden dışarı fırlamış. Annem hemen taksi çağırdı,

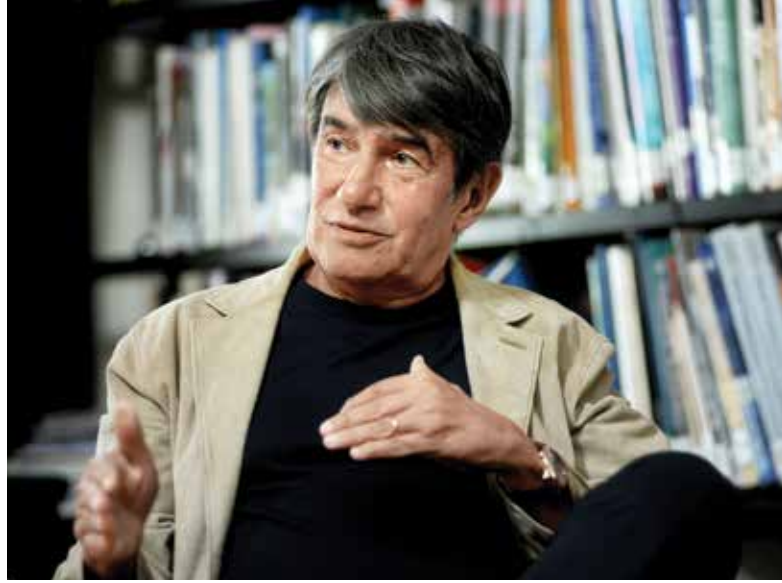
doğru Amerikan Hastanesi'ne."
"Yakınlarda başka hastane yok muydu?"
sorumuzu gayet doğal bir şekilde "Bizim
için başka hastane yok" sözleriyle ya-
nıttlayan Raffi Portakal için, kolunda hala
izlerini taşıdığından mıdır bilinmez ama
Dr. Shepard'ın ayrı bir yeri var... Ama
Amerikan Hastanesi'ne gidip gelişlerinde
karşılaştığı çok değerli hekimleri tek tek
hatırlıyor Raffi Portakal:

"Rahmetli Vehbi Bey'in de doktoru olan
Dr. Faruk Tunalıoğlu, dâhiliye uzmanı
Dr. Nevzat Yeğinsu ki bir ara da Türk
müdürlüğünü yapmıştı hastanenin.
Hem Amerikalı, hem Türk müdür vardı o
zamanlar... Apandisit ameliyatını yapan
Dr. Sedat Bey, Dr. Halil Arpacıoğlu. Tabii
efsane doktor Gürbüz Barlas... Baba
dostu, çok sevdiğimiz Gürbüz amcamız
yani. Nevzat Bey'in oğlu, müthiş bir insan
aynı zamanda; Oktay Yeğinsu... Nevzat
Bey'in küçük kardeşi Vedat Yeğinsu,
onun oğlu Orhan Yeğinsu."

Amerikan Hastanesi'nin hemşirelerinin de
çok özel bir yeri vardır Raffi Portakal için:
"Miss Mimaryan, Miss Öksüz... O
kadar çok var ki tanıdığım... Ben ellerine
doğmuşum zaten... Birçoğu annemin
sınıf arkadaşları... Mesela Doktor Nevzat
Bey'in eşi Nuran Hanım da annemden
birkaç dönem önce mezundur."

Amerikan Hastanesi, iyi günde de kötü
günde de Raffi Bey'in hayatındadır. Ba-
bası Ohannes Aret Portakal son günlerini
Amerikan Hastanesi'nde geçirmiş, son
nefesini de orada vermiştir.

"Amerikan Hastanesi benim için bir güven
kaynağı, bir efsanedir. Her zaman günün
teknolojisini uygulayan, her zaman insan-
cıl tavrını ve muhakkak kalitesini koruyan
disiplinli bir hastane imajı vardır bende.
Bu imaj sadece bugünden kaynaklanan
bir şey değil, yılların verdiği bir birikimin
sonucudur. Birkaç şey her zaman birbiri-
ne bağlıdır: İyi hastane ki bu bina demek
değil, içinde gizli kurumsal kimliği vardır,
onu insanlar yaratabilir ancak. Hepimizin
gördüğü, dokunduğu doktorlar, hem-
şireler, hasta bakıcılardan, oto parkında
çalışanlara kadar bu bir bütünün eseridir.
Amerikan Hastanesi bir yıldızdır."

TÜRKİYE'DE KOLEKSİYONER EKSİĞİ VAR

Türkiye'de müzayedeler bir zamana kadar
evlerde, konaklarda, yalılarda yapılırdı, bu
evlerdeki eserler, eşyalar satılırdı. Örneğin,
1956 yılında Kadıköy'de Mahmut Muhtar
Paşa müzayedesini düzenlemişti babam.
Hatta Vehbi Bey de katılmıştı o müzayede-
ye. Bugün Divan Otel'i'nin önünde duran
geyik heykelini oradan almıştı.

Bugün içeriği daha spesifik olan müza-
yedeler yapıyoruz. Tablo müzayedesini,
Osmanlı sanat eserleri müzayedesini gibi.
Tablo müzayedelerinin bile kendi içinde
alt dalları olur: Klasik tablolar, çağdaş ya
da modern tablolar gibi. Hat müzayedeleri,
Selçuklu eserleri müzayedeleri de yaptık.
Osmanlı sanat eserleri Portakal'ın porte-
sinin ciddi bir bölümünü oluşturuyor. Os-
manlı sanat eserleri dediğiniz zaman ikiye
ayrmak lazım. Birincisi, Saray ve çevresi
için üretilen eserler: Bunlar önemli bir
kısmı Osmanlı'nın son dönemlerine dek
Enderun'da yapılıyor ya da büyük ustalara
sipariş veriliyor. Osmanlı İmparatorluğu
çok büyük, zengin bir Hazine'si var ancak
bu zenginlik coğrafi olarak yaygın değil.
Derebeylik sistemi olmadığı için zenginlik
İstanbul ile sınırlı. Bu nedenledir ki
kimsenin evinden sahibine sürpriz olacak,
beklenmedik bir maddi değere sahip eser
çıkıyor. BBC'deki Antiques Roads-
how programının bir benzerini benimle
yapmak istediler zamanında. "Türkiye'de

olmaz" dedim yine de denemek istediler.
Normalde Antiques Roadshow'da önden
bir ekspertiz ve eleme yapılıyor. Biz öyle
yapmadık, insanlar eserlerini doğrudan
bana getirdiler. Olmadı... Çünkü birisi "bu
üç kuşaktır bizde" diyor bakıyorsun eserin
üzerinde tarihi bile var; 1940 yazıyor. Hiç
mi çıkmadı? Şahane bir divit gelmişti, tuğ-
ralı gümüş. Hatta daha sonra müzayedeye
koyduk. Sahibi muhtemelen hiç aklından
geçmeyen bir para kazandı. Öyle şeyler
gelse ben de keyifle anlatırdım. pek Bizde
biriktirmek, saklamak, toplamak, koru-
mak için elzem olan merak çok eksik.

Yine bu nedenledir ki Türkiye'de maalesef
ciddi koleksiyonerler de az. Koleksi-
yon oluşturmak için öncelikle merak
lazım. Meraklı olan insan, koleksiyonu
için gerekli olan, eksik olan parçanın
konusunu alırsa Fizan'a bile gider, onu
bulur, alır. Koleksiyonerin parası bitmez.
Bir şeyler satar, evini satar, borç alır ama
o parçayı koleksiyona katar. Koleksiyon
aşktır. Koleksiyoner ülkenin kalitesidir.
Mesela Türkiye'de sevgili Ömer Koç
dışında ciddi bir İznik koleksiyoneri yok.
Erdoğan Demirören'i saymazsak olmaz.
Doğru dürüst halı koleksiyonerimiz, kilim
koleksiyonerimiz yok. Halının, kilimin
anavatanlarından biriyiz. Türkiye'de
onlarca değil yüzlerce koleksiyoneri
olması lazım.

MEŞİN YUVARLAĞIN SESİNDE RIO'YA GİDECEKLER

TÜRKİYE'DE SADECE 8 YILLIK BİR MAZİSİ BULUNAN B1 FUTBOLU, KISA ZAMANDA BÜYÜK BAŞARI ELDE ETTİ. ÜLKEMİZİN FUTBOLDAKİ İLK AVRUPA ŞAMPİYONLUĞU'NA İMZA ATAN GÖRME ENGELLİ B1 FUTBOL MİLLİ TAKIMI, BU BAŞARISINI 2016 RİO OLİMPİYATLARI'NDA ALACAĞI MADALYA İLE TAÇLANDIRMAYI HEDEFLİYOR.

Futbol Türkiye'de en sevilen spor dalı olmasına rağmen, millî takımlar düzeyindeki en büyük başarımız 2002'deki dünya ve 2008'deki Avrupa üçüncülüğü. Türkiye'nin yıllardır beklediği başarı ise, Görme Engelli B1 Futbol Milli Takımı'ndan geldi. Milli Takım, İngiltere'de düzenlenen Avrupa Şampiyonası'nda büyük bir başarıya imza atarak Avrupa Şampiyonu oldu. Aldıkları bu sonuçla Türkiye'yi 2016 yılında Brezilya'nın Rio kentinde yapılacak olan Paralimpik Oyunları'nda doğrudan temsil etme hakkı da kazanan Görme

Engelli B1 Futbol Milli Takımı'nın bu başarısı tesadüfî değil. Görme Engelliler Spor Federasyonu'nun (GESF) kısıtlı imkânlarına rağmen sporcuların azmi ve yöneticilerin dirayeti bu başarıyı getirmiş. Bünyesinde sadece futbol değil, 8 ayrı spor dalını barındıran Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanı Abdullah Çetin, başarıyı getiren süreci şu sözlerle anlatıyor: "Futbolun yeri Türkiye'de de dünyada da farklıdır. B1 Futbolu Türkiye'ye 2007'de geldi. Futbolumuz 2010'dan itibaren gelişmeye başladı. 2012'de Aksaray'da yapılan Avrupa B1

Futbol Şampiyonası'nda 4. olduk ve Afrika'da şampiyona düzenlenemediği için 2012 yılındaki Londra Paralimpik Oyunları'na katıldık. Ancak ilk kez katıldığımız oyunlarda ciddi bir başarı elde edemedik."

İlk kez katıldıkları Paralimpik Oyunları'nda başarısızlığın nedenlerini sorgulayan başta Başkan Abdullah Çetin olmak üzere GESF yöneticileri, yeniden yapılanma programı ile 2013 yılındaki Avrupa Şampiyonası'na hazırlanılar. Program meyvelerini vermeye

başlamıştır: Görme Engelli B1 Futbol Milli Takımı, İtalya'nın Loana kentinde düzenlenen Görme Engelliler B1 Futbol Avrupa Şampiyonası'nda üçüncülük kürsüsüne çıkarak ilk ciddi başarısına imza atar. Bu üçüncülük, 2014 yılında Japonya'nın başkenti Tokyo'da düzenlenecek olan Dünya Şampiyonası'na katılma hakkı da getirmiştir. Bu arada yeniden yapılanma programı kapsamında takımın başına İngiliz Teknik Direktör John Ball getirilir. Ancak yaşanan bir talihsizlik, Dünya Şampiyonası'na hazırlık sürecinde takımın başsız kalmasına neden olur. "Her yerde futbolcu sakatlanır, bizde teknik direktör sakatlandı. John Ball kötü bir kaza geçirdi ve tedavi sürecinde yaklaşık 6 ay takımın başında olamadı."

"TEKNİK DİREKTÖRSÜZ" MİLLİ TAKIM

Teknik direktör olmadan hazırlandığı Dünya Şampiyonası'nda milli takım talihsiz bir kura çeker ve 1998'dan bu yana düzenlenen beş dünya kupasından üçünün sahibi olan Brezilya ile aynı gruba düşer. Milli Takım, Çin ile 0-0 berabere kalmasına rağmen son şampiyon Brezilya'ya ve Kolombiya'ya 1-0'lık sonuçlarla yenilerek gruptan çıkmayı başaramaz. Bu arada grubu lider tamamlayan Brezilya, finalde Arjantin'i 1-0 yenerek dördüncü dünya şampiyonluğuna adını yazdırmıştır.

İlk kez katıldığı Dünya Şampiyonası ile uluslararası deneyimini üst seviyeye çıkaran Milli Takım, artık başarıya odaklanmıştır. Yenilenen ve genç isimlerle takviye edilen Milli takım, hedef olarak önüne 2016 yılında Brezilya'nın Rio kentinde yapılacak olan Paralimpik Oyunları'nı, yani Olimpiyatları koyar. Ancak Olimpiyatlar için Avrupa Şampiyonası'nda vize almak gerekmektedir.

Yenilenen ve gençleşen Milli Takım, hemen hazırlıklara başlar. Türkiye Futbol Federasyonu'nun Riva tesislerinde ve Aksaray'da devam eden kamp sürecinin ardından İspanya'da düzenlenen hazırlık turnuvasına katılırlar. Turnuvada geçmişten bugüne hiç yenemedikleri ev sahibi İspanya'nın hem A, hem de B

**Çok iyi transferler
yapsanız da bir takım
olamazsanız sonuç
alamıyorsunuz. Bizim
bütün futbolcularımız
birbirlerinin eksiklerini
kapatarak, en az hata
yapmaya çalışarak bu
başarıyı elde ettiler.**

milli takımlarını mağlup etmeyi başaran Görme Engelli B1 Futbol Milli Takımı, artık Avrupa arenasına hazırdır. Başkan Abdullah Çetin o duyguyu şu sözlerle ifade ediyor: "İspanya'yı da yendikten sonra 'biz bu işi yaparız, biz bu işi götüreceğiz' demeye başladık. Hem sporcularımızda hem hocalarımızda bu duyguyu hissediyordum."

FUTBOLDA İLK AVRUPA ŞAMPİYONLUĞU

Avrupa Şampiyonası'na katılmak üzere Ağustos ayında İngiltere'nin Hereford

kentine giden Görme Engelli B1 Futbol Milli Takımı, en genç takımlardan birisidir. A Grubu'nda yer alan Milli Takım gruptaki ilk maçında Abdullah Çetin'in ifadesiyle "tek kale oynamasına rağmen" Almanya'ya gol atmaya başaramayınca maç 0-0 berabere tamamlanır. Ancak beklenen patlama Polonya ve İtalya maçlarında gelir ve Milli Takım Polonya'yı 6-0, İtalya'yı da 3-0 gibi net skorlarla mağlup eder. Gruptaki son maçında İngiltere'ye 2-1 yenilen Milliler, ikinci olarak yarı finale yükselirler. "Her işte bir hayır vardır" diyen GESF Başkanı Abdullah Çetin, finale giden süreçte İngiltere mağlubiyetinin de etkisi olduğunu düşünüyor: "İngiltere'yi de elimizden kaçırdık ama yarı finalde diğer grubun lideri İspanya'ya rakip olduk. Çok güçlü bir ekip olan İspanya'yı daha önce turnuvada yenmeyi başarmıştık. İspanyayı 2-0 ile geçip finale çıktığımızda, hepimizde 'artık bu iş tamam' hissi oluşmuştu."

Finalde karşılaştıkları Rusya'yı zorlanmadan geçen Milliler, böylece Türkiye'nin futboldaki ilk Avrupa Şampiyonluğuna imza atarlar.

Kimsenin beklemediği bu başarı teknik ekibi de çok sevindirmiştir. Milli

Takımın hocalarından Hasan Yıldırım, Avrupa'nın hatta dünyanın en genç ekiplerinden biri olan Türk Milli Takımının bu başarısının altında yatan sırrı şöyle özetliyor: "İyi bir kamp dönemi geçirdik ve çok çalıştık. Öncelikle takım olmayı başardık. İstedığınız kadar iyi oynayabilirsiniz, bugün normal futbolda da görüyoruz; çok iyi transferler yapsanız da bir takım olamazsanız sonuç alamıyorsunuz. Bizim bütün futbolcularımız birbirlerinin eksiklerini kapatarak, hatayı en aza indirmeye çalışarak bu başarıyı elde ettiler."

Milli Takım oyuncularının top tekniklerinin, kabiliyetlerinin çok yüksek olduğunu belirten Hasan Yıldırım, "Hepsi dünyada sayılı sporcular arasında"

ABDULLAH ÇETİN

Görme Engelliler Spor Federasyonu Başkanı

SPORCULARLA ARKADAŞ OLMAK GEREKİYOR

Benim avantajım, kendim de bir engelli olarak iletişim kurma konusunda sıkıntıları aşmamı sağlıyor. Yönetici-sporcu ilişkisi yerine abi-kardeş ilişkisi ya da arkadaş ilişkisi var aramızda. Biz yaklaşık 20-5 yıldır birlikteyiz. Sorunlarımızı çözebiliyoruz çünkü bu arkadaşların da esas amacı maddi bir gelir veya bir başarı elde etmekten ziyade kendimiz gibi olan kesimin bu spor aracılığıyla sisteme dahil olması ve sosyal hayatlarını kolaylaştırması. Benim bunda ne kadar sorumluluğum varsa bu sorumluluğu sporcularımla da hissediyorum.

sözleriyle oyuncularına duyduğu güveni dile getiriyor. Milli takımın önceki şampiyonalarında en büyük sıkıntısının gol atmak olduğunu belirten Hasan Yıldırım, penaltıdan bile gol atmakta zorlanan takımın Avrupa Şampiyonası'nda "gol kralı" çıkmış olmasına dikkat çekiyor.

KAPTAN KAHRAMAN'DAN 68 SANİYEDE GELEN GOL

Milli Takımın şampiyonadaki en başarılı isimlerinden birisi kuşkusuz takım kaptanı Kahraman Gurbetoğlu. Rusya maçında 68. saniyede attığı golle hem erken golü atarak tarihe geçen hem de Türkiye'ye Avrupa Şampiyonluğunu getiren Kahraman Gurbetoğlu'nun ilginç bir hikâyesi var. Geçirdiği bir havaleinin ardından görme yeteneğini

yavaş yavaş kaybeden Gurbetoğlu, küçüklüğünden beri futbola gönül vermiş. "Görürken çok iyi oynardım, hatta mahallede arkadaşlar takım oluştururken benim için tartışırlardı."

Geçirdiği rahatsızlığın ardından Federasyon'da çeşitli sporlarla ilgilenen Gurbetoğlu, yüzme, satranç gibi yarışmalara katılmaya başlamış. 2006 yılında B1 futbolunun Türkiye'ye geldiği dönemde görme duyusunu tamamen yitiren Gurbetoğlu, çok sevdiği futbolu yeniden denemek istemiş. Hazırlık kamplarında B1 futbolunu öğrendikten sonra, Adıyaman'da düzenlenen ilk Türkiye Şampiyonası'nda Altınokta Spor Kulübü ile ilk şampiyonluğu yaşamış.

HASAN YILDIRIM

Görme Engelli B1 Futbol Milli Takım Antrenörü

ENGELLİ SPORCULAR DESTEK GÖRMELİ

Avrupa'da sporcuların hepsi sözleşmeli, aylık 3-4 bin pound maaş alıyorlar. Bizim çocuklar ise 13 lira harcırahla hizmet veriyor. Bizimkilerde başarı para ile ölçülüyor, ülkesini, vatanını seven sporcularımız. Biz Türkiye Futbol Federasyonu'ndan 10 bin lira ödül aldık. Hollanda maçını izlemeye gitmiştik, Avrupa Şampiyonası ön elemelerinde. Maçın galibiyet primi kişi başı 400 bin lira. Düşünün ki biz Avrupa Şampiyonu takımız, ödülümüz 10 bin lira. Bu sporcuların da teşvik edilmesi gerek. Engelli sporlarına daha çok duyarlı olunması gerekir.

KAHRAMAN GURBETOĞLU

Görme Engelli B1 Futbol Milli Takım Kaptanı

BİZİM GİBİ İNSANLARA İHTİYAÇ VAR

Spor sayesinde engelli sporcular çeşitli ülkeler görerek yeni insanlar tanıyarak kendilerini daha iyi tanımlıyorlar. Spor her insanın hemen hemen yapabileceği bir aktivite olması sebebiyle sosyalleşme aracı olarak en önemli yerdedir. Ben de ileride yönetici olarak gençlere hizmet etmek istiyorum. Bizim gibi kendini geliştirmiş insanlara ihtiyaç var. Bize nasıl birileri emek verdiyse biz de bizden sonrakilere aynı emeği vermeliyiz. Şu an hastanede çalışıyorum sosyal hizmet uzmanı olarak ama buralarda görev düşerse her zaman hazırım.

Avrupa Şampiyonası hazırlıklarının kolay bir süreç olmadığına altını çizen Gurbetoğlu, o dönemi şöyle anlatıyor: “Burada en önemli katkı sağlayacak şey sporcular arasındaki iletişimi sağlamak. Attığın adımı diğer adam bilmek durumunda. Aynı normal spordaki gibi iletişim çok önemli. Hele ki gözle iletişim kuramıyorsan bunu kulakla sesle kurman lazım, yansımayla kurman lazım. Bu iletişimi kuvvetlendirmek gerekiyor. İletişimimiz güçlendikçe bu saha içine de yansımaya başladı. Bir engelli sporcuyla getirip hemen futbol oynatamazsınız. Öncelikle kendi yaşamındaki dışardaki hayatını kazanmış olması gerekiyor. O mücadeleyi kazanmış olması gerekiyor. Birine bağlı olmadan yaşamayı öğrenmiş olması gerekiyor. 2012’de bu takımdaki bazı sporcular heyecandan yere basamıyordu, bugün özgüvenleri yerine geldi.”

HEDEF 2016 RİO PARALİMPİK OYUNLARI

Görme Engelliler Spor Federasyonu’nun halen 37 sporcusu Paralimpik Oyunlarına katılmak için vize almış durumda. Federasyon Başkanı Abdullah Çetin’in madalya beklediği üç takımdan biri de B1

Futbol Milli Takımı. “Goalball erkek ve kız takımlarımız Rio vizesini daha önce almışlardı. Şimdi bunu B1 Futbol takımıyla taçlandırdık. Rio’ya 3 takım da aynı uçakta gidecek. Kaptanımız Kahraman ‘Biz de o uçakta yer alacağız’ demişti ve sözünü yerine getirdi. Rio’da da mutlaka bu 3 takımdan birinin altın, diğer ikisinin de bir şekilde madalya alacağına inanıyorum.”

Halen devam eden Türkiye Ligi’nin ardından Milli Takımı planlı ve uzun bir kamp sürecinin beklediğine dikkat çeken Antrenör Hasan Yıldırım ise, Paralimpik Oyunları’nın Türkiye’de yeterince bilinmemesinden yakınıyor: “Paralimpik Oyunlarını halkımız biraz da yanlış anlıyor. Bütün sporların zirvesi Olimpiyatlardır, bizim olimpiyatlarımız da Paralimpik Oyunlarıdır, ‘engelli Olimpiyatı’dır. Bu zirvede de hedefimiz ilk üçe girebilmek. Orada final oynayabilmek çok önemli ama kadromuz genç dinamik daha doğru-su başarı isteyen bir kadro. Hocalar olarak biz de başarı istiyoruz. Olimpiyatlarda da hedef altın madalya...”

Takım kaptanı Kahraman Gurbetoğlu da Avrupa şampiyonluğunun ardından artık dünyanın dikkatini çektiklerini belirterek, “Dünyanın gözü bizim üzerimizde, dünyanın en iyi takımları Brezilya ve Arjantin adam gönderip bizi takip ediyorsa, her müsabakamızı kamera ile kayıt alıyorsa demek ki terdirginlik yaratıyoruz” sözleriyle iddiasını dile getiriyor. Ancak Gurbetoğlu’nun başarının devamı için dile getirdiği bazı gerçekler de var: “Başarı tamamen sürdürülebilir desteğe bağlı. Görme Engelliler Spor Federasyonu, diğer engelli federasyonlarından daha az bütçeye sahip ve bütçesini birçok branşa yayarak çalışıyor. Yakın zamana kadar ayakta kalıyorduk, yitirdiğinde yenisi alacak durumda değildik. Son dönemde bu biraz aşıldı. Kamplara giderken ‘herkes malzemesini alsın’ denirdi. Neden malzememi ben alayım? Hele ki Olimpiyatları adını yazdırmış, Avrupa’nın tüm iyi takımlarını elemiş bir takımın artık hak ettiği desteği alması gerektiğini düşünüyorum.”

GÖRME ENGELLİLER NASIL FUTBOL OYNUYOR?

Görme engelli sporcular görme derecelerine göre B1, B2 ve B3 olarak sınıflandırılıyor. B1 sınıfı hiç görmeyen, B2 ve B3 grubu ise kısmen görmeyen oyuncular arasında oluşuyor.

Karşılaşmalar tamamen görme engelli olan B1 grubundaki ya da kısmen görme engelli olan B2 ve B3 grubundaki oyuncular arasında oynanıyor.

B1 sınıfında her bir takım 4 oyuncu ve 1 gören kaleciden oluşuyor. Ofsayt kuralının uygulanmadığı müsabakalarda oyunda kullanılan futbol topunun içerisinde zil bulunuyor. Böylece oyuncular top hareket ederken sesi takip ederek topu bulabiliyor.

Karşılaşmalarda, sessizlik en önemli unsurların başında yer alıyor. B2 ve B3 sınıflarında da kurallar B1 kategorisi ile aynı. Tek fark zilli topla oynama mecburiyetinin olmaması.

AYLA ALGAN: “Tiyatro Kolektif Bir Sanattır”

“YARATICI OLDUĞUN ANDA ÖLÜM KORKUSUNU YENİYORSUN” DİYOR AYLA ALGAN VE SANAT YAPMA NEDENİNİ BUNA BAĞLIYOR: “SANATLA ÖLÜMSÜZ OLUYORSUN, ÇÜNKÜ BİR ŞEY YARATIYORSUN. EDISON’UN AMPULÜ BULMASI YA DA GÖRECELİĞİ GETİREN EINSTEIN GİBİ. BULDUĞUN ŞEYLER DE KALICI VE DAHA ÖNCE HİÇ YAPILMAMIŞ OLDUĞU İÇİN HAKİKATEN KENDİNİ ÖLÜMSÜZ HİSSEDİYORSUN.”

Usta oyuncu Ayla Algan'ı televizyon dizilerinde görüyoruz sık sık. Oyuncululuğunun yanı sıra eğitmenlik de yapan Algan, Milli Eğitim'e bağlı olan İstanbul Drama Sanat Akademisi'nde (İDSA) dersler veriyor. Ayrıca pek çok tanınmış oyuncuya da koçluk yapıyor. Ayla Algan hayatı boyunca kendini yetiştirmekten vazgeçmemiş bir sanatçı. Her konuyu merak ediyor, ilgisini ne çektiyse onu en derinine inecek kadar öğrenmeye çalışıyor. Kendisinin "metot oyuncu" olduğunu söyleyen Algan bunu şöyle açıklıyor: "Duygu önce gelmez. Teknikle çalışsın, duygu arkadan gelir." Oyunculuk bilgisini farklı dallarla, hatta bilimle ilişkilendirerek geliştiren Algan'la hem anılarını, hem de ilgi alanlarını konuştuk...

Geçmişe dönüp baktığınızda en çok kimlerden ne öğrendiniz?

Ben sanat hayatıma baktığımda rejisörlerimden çok şey öğrendiğimi düşünüyorum. Kocam olduğu için söylemiyorum sadece ama Beklan (Algan) çok iyi bir rejisördü. Hatta Muhsin Ertuğrul Beklan'ın rejisörlüğü için "dünyada ikinci" diyordu. Çünkü biraz fittırktı (gülüyor). Yazarın dediğinin çok dışına çıkmazdı ama o senaryonun içerisinde çok orijinal şeyler buluyordu. Konuyla ilgili araştırmalar yapmayı çok severdi. Ben de onun bu özelliğini gördükten sonra araştırma meselesinin mesleğimizde ne denli önemli olduğunu anladım. Süleyman Bey'le (Velioğlu) fenomenolojiyi öğrendim, çünkü onlar ontolojiyi getirdiler. Zaten tiyatro ontik bir sanat; birbirine benzemeyen her şey bir arada. Yazar oyuncuya benzemez, oyuncu rejisöre, rejisör dekora, dekor kostüme.

Yaratıcı drama konusunda çalışmalarınız var, sadece tiyatrocularla değil, farklı meslek gruplarıyla da çalışıyorsunuz. Yaratıcı drama bütün mesleklerle ilişkili mi?

Tabii tabii çok ilişkili. Mesela Koç Holding Onursal Başkanı Rahmi Koç çok yaratıcıydı ve çok iyi desen çizerdi. Aslında Walt Disney kadar güzel çizimleri vardı. Daha doğrusu herkes Walt Disney'den daha iyi çizdiğini

söylerdi. Ama onu bıraktı. Öte yandan şimdiki işinde de yaratıcı oldu.

Bu konuda sadece bizim mesleğimize bakmamak lazım. Ben açıkçası bir ev hanımını da yaptığı bir yemeğe kendinden bir şey kattıysa yaratıcı bulurum. Bu yüzden yaratıcılık için çalışmaya devam ediyorum ben. Bunu özellikle çocuklarda çok önemsiyorum. İlla tiyatro oyuncusu olmaları gerekmiyor. Çocuk belli bir yaşta özgürleşmek istiyor. Bu sırada çocuğa bir şey vermeyi başarabilirsek daha sağlıklı nesiller ortaya çıkar.

Çocuklara bunun eğitimini vermek mi gerekiyor? Gündelik hayat içinde desteklenemez mi?

Gündelik hayatta bir şey yaratamazsınız. Yaratma eğilimi kişide duygusal zihni gerektiriyor. Yani IQ değil EQ önemlidir yaratıcılıkta. Dolayısıyla hep bir şeyler yaratmaya çalışan çocuk hep bir şey uydurma çabasında. Ben de öyleydim hep bir şeyler uydurmaya çalışırdım çocukluğumda. Mesela annemin elbiselerini gardırobundan çıkartır onlarla oyun kurar farklı dünyalar yaratırdım kendime.

Süleyman Velioğlu,
psikoloji okuyan
asistanlarına diyordu ki,
"Keşke hepiniz Ayla Hanım
gibi meraklı ve inatçı
olabilseniz". O kadar ki o
bazen vermek istemiyordu
ders, ben yine de her
perşembe gidiyordum
"peki hocam ne yapayım"
diyordum. Kovuyordu,
ben yine pencereden
giriyordum.

Gündelik üstü dünyada durmak zaten insanda yaratma eğilimini gerektiriyor. Çünkü yaratma eğilimi olmayan insandan gündelik hayatta da bir şeyler yaratması beklenemez. İstedim ki her çocuk mutlu olsun. Bunun için İstanbul Drama Sanat Akademisi'nin Sanat Yönetmenliğini kabul ettim.

Böylelikle çocukta var olan potansiyeli harekete geçirecek yöntem olan Yaratıcı Drama eğitimleri İstanbul Drama Sanat Akademisi bünyesinde 4 yaştan itibaren veriliyor. Bu eğitimler çocuğun etrafında olup bitenin farkına varabilmesi, ayrıntıları görebilmesi, farklı bir bakış açısıyla değerlendirme yapabilmesi, duyarlı olabildiğini sağlıyor.

Hakikaten çocuklar buraya gelip oyun oynadıkları, günlük üstü dünyada

oldukları için hayat ile çok daha iyi bütünleşiyorlar. Yani bölünen bir karakter olmuyorlar, bir şeyler yaratıyorlar. Onların gelişimindeki olumlu değişimi hem biz hem de aileler hemen fark ediyoruz.

Tiyatroda Hamlet'i oynamış tek kadınsınız herhalde... Nasıl oldu bu?

Bilmiyorum ki, sanırım Muhsin Hoca o oyunla Türkçemi düzeltmek istedi. Çünkü Hamlet oynamak, Türkçe

tonlama, diksiyon, retorik demek. Hatta bu konuyla ilgili de şöyle bir anım var. O dönemde Ali Poyrazoğlu ve Müjdat Gezen konservatuarı yeni bitirmiş. Kendi aralarında "Muhsin Hoca rolü ya sana ya bana verir" diye konuşuyorlarmış. Tabi Muhsin Hoca bana verdi rolü. Sonradan anlatıyorlar bana, "Nasıl kızdık sana verdiği zaman Hamlet'i" diye. "Bizim hakkımızdı Hamlet oynamak" dediler. Gençti onlar da o zaman. Bana hep başrol yükliyordu Muhsin Hoca. Bu tabi çok iyi bir şey ama baktım etrafta herkes bunu konuşuyor. Ben de bundan etkilenmeye başlayınca dedim ki "ben koroda oynayacağım hocam."

O sene de bütün tiyatrolarımızı Sheakespeare'le açıyoruz. Güngör Dilmen koyuyordu oyunu. Oyunda Agave diye bir karakter vardı ve onu oynayan oyuncu gelmedi. Güngör Dilmen bana "Sen okur musun?" dedi ve okumaya başlayınca, "Aa sen oynayacaksın" diye tutturdu. Oynarsın oynamazsın. Halbuki ben koroda oynamak istiyordum, kendimi de terbiye etmek istiyordum.

Nasıl bir terbiye?

Kolektif bir sanattır bu, burnunu alıp gitme, kendini bir şey zannetme demek istedim kendi kendime.

Bunu şimdi öğrencilerinize de salık veriyor musunuz?

Star olmak için hakikaten bu anlayıştan vazgeçmemek lazım, çünkü yalnızlık başlar. Yalnızlık başlayınca da iyi oyuncu olunmaz. Ben 10-15 sene piyano çaldım. Ama ne yalan söyleyeyim ben kolektif sanatı daha çok seviyorum. Şimdi 24 saat prova de bana, hiç yorulmam bu yaşımda bile. Ama piyanoda sekiz saat çalmak tek başına, bir virtüöz olmak için, konser için, asla yapamayacağım bir şey. Sahnedeki o paslaşmayı seviyorum ben.

Amerika'da New York Actor Studio'da okuduğunuz dönemde kimlerle tanıştınız?

Bizim arkadaşlarımız Paul Newman ve

John Woodward'dı. Marlon Brando bitirmişti okulu. 1960'ta da geldim Türkiye'de Jan Dark'ı oynadım. Muhsin Hoca davet etmişti bizi Türkiye'ye gelin diye. Ben koşarak geldim, o kadar istiyordum ki dönmeyi. Hiç sevmiyordum New York'u.

Peki orayla ilgili gözlemleriniz var mı, özellikle oyuncularla ilgili?

Paul Newman bizim devremizde oyuncuydu. Bizim dönemimizde biz birinci sınıfsak, onlar üçüncü sınıftaydı. Marlon Brando'lar kimlik değiştirmek için geliyorlardı. Yani bir rolden çıkıp öbür role girerken ya koç tutuyordu ya "life coaching" diyoruz biz ona, hayat koçu. Çünkü o duygulardan çıkarıp yeni bir tipe sokması gerekiyordu kendini.

Psikanaliz ya da psikoterapiyle tiyatro arasında da bir işbirliği sağlanması gerekiyor mu? Muhsin Ertuğrul'un lafıdır zaten. Öyle mi?

Tiyatro bir eğlence yeri değil, bir psikoterapi ya da rorschach (deneklerin algılarını mürekkep lekelerini kullanarak analiz eden psikolojik bir test) testidir derdi.

Sizin için internette şöyle demişler: "Ayla Algan büyük bir sanatçı. Hayatı boyunca para sıkıntısı çek-

Bütün annelerin, bütün kadınların birleşip bu televizyondaki bazı şeyleri kaldırtması lazım. Televizyonlarda, dizilerde nasıl adam öldürüleceğinin inceliğini veriyorlar. Niye? Bizim zamanımızda müzikaller vardı, müzik vardı, romantik hikâyeler vardı. Şimdi bakıyorum da bir tane bul ki, doğru dürüst olsun.

memiş. Para kaygısının olmaması, sanat hayatına kesinlikle katkıda bulunmuş."

Çekmez olur muyuz. Ben şehir tiyatrolarından 15 lira alırken, kendi evimizi dahi tutamadığımız için babamın evinde oturmak zorunda kaldık. Tabii o evin sanatsal bir ev olması avantajdı. Çok muzdarip olmadık ama olmasaydı ne olacaktı? Onu da mutluluğa çevirmeyi bildik. Parayı harcamak

istediğin yere bağlı. Bazıları olan parasını sanata, kitaba ya da seminerlere verir, bazıları onu lüks bir kıyafete verir. Biz, düğünde bize verdikleri gümüşleri satıp İDSA'nın seminerine gittiğimizi biliriz. Gittiğimiz seminerler çok pahalıydı. Herkes kazandığı parayı Galeri Lafayette Paris'te giyime harcarken, biz eğitime harcadık. Bu seçim meselesi, ya kendini eğiteceksin ondan haz duyacaksın ya da o elbiseyi giyerek aldığın geçici hazzı tercih edeceksin. Şimdi bakıyorum benim seçimlerim kalıcı olmuş.

Eşinizin bıraktığı en kıymetli şey nedir sizce?

Kızımız Sevi elbette... Onun ismini Yunus Emre'den aldım ben. Yunus Emre diyor ki, "Bu dünyaya davi (dava) için gelmedim, kavgaya etmeye gelmedim, sevi için geldim". Kelime üretmiş adam. Hem barış hem aşk. Yani sadece aşk değil Mevlana'nın dediği gibi. O Yunus Emre'nin sözcüğü.

Ofiste Mutluluğunuzu Katlamanın 5 Yolu

HAYATIMIZIN YARIDAN FAZLASI İŞTE GEÇİYOR VE BURADA MUTLU OLMAK ÇOK ÖNEMLİ. SİZE İŞTE MUTLULUĞUNUZU KATLAMANIN 5 YOLU.

01

JEST YAPIN

İş arkadaşlarınızdan birine jest yapın. Bu jest, bir kahve ya da masasına bırakacağınız bir not olabilir. Bunu sizin yaratıcılığınıza bırakıyoruz.

02

MASANIZI DÜZENLEYİN

Çalışma masanızı kendiniz dekore edin. Bunlar sevdiklerinizin fotoğrafları ya da sizi yansıtan küçük objeler olabilir.

03

ODAKLANIN

Mümkün olduğu ölçüde tek bir işe odaklanın. Aynı anda birden fazla işle uğraşmak veriminizi %25 azaltır.

04

DİK DURUN VE HAREKET EDİN

Dik oturun ya da arada ayağa kalkın, kambur durmak enerjinizi düşürür. Su içmek, biriyle konuşmak istediğinizde sürekli ayağa kalkın ve bedeninizi hareketlendirin.

05

MOTİVASYON ŞARKINIZI BELİRLEYİN

Kendinize sizi iş yerinde motive edecek bir şarkı belirleyin. Bu hem iş temponuzu artırır hem de büyük bir çalışma şevki verir.

EDWARDS

Young & Contempo

Akmerkez – İzmir Konak Pier (New Opening)

Kalamış Marina (Brooks Brothers Outlet)

Edwards_tr

Edwards-Turkiye

www.edwards.com.tr

14. 05
İSTANBUL EYLÜL
BİENALİ 2015

TUZLU 01
SU KASIM
2015

İSTANBUL BİENALİ 2007-2026 SPONSORU
KOÇ HOLDİNG, TÜM SANATSEVERLERİ
BİENALE DAVET EDİYOR.

#BienaldeBen

BİENAL.KOC.COM.TR

Kendini
Hazırla

Koç

İKSİ BİENALİ
2007-2026
SPONSORU
KOÇ HOLDİNG